

(31) మీలో ఎవరు అల్లాహ్కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపుతారో, సత్యార్థులు చేస్తారో, అమెకు మేము రెట్టింపు పుణ్యఫలం ఇస్తాము. మేము అమెకు గౌరవప్రదమైన ఉపాధిని సిద్ధపరచి ఉంచాము.

(32) ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! మీరు సాధారణ ప్రీల వంటి వారు కారు. మీరు అల్లాహ్కు భయపడేవారు అయితే, చిన్న స్వరూపంతో మాట్లాడకండి, ఎందుకంటే దురుద్దేశం గల వ్యక్తి ఎవడైనా వ్యామోహపడవచ్చు. కాబట్టి స్వష్టంగా, సూటిగా మాట్లాడండి.

(33) ఇళ్ళల్లోనే ఉండిపొండి. అజ్జానకాలంలో మాదిరిగా అలంకరణను ప్రదర్శిస్తూ విచ్చలవిడిగా తిరగకండి. నమాజును స్థాపించండి. జకాత్ ఇవ్వండి. అల్లాహ్కూ, ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపండి. దైవప్రవక్త కుటుంబం వారైన మీ నుండి కల్పుషాన్ని తొలగించాలని, మిమ్మల్ని పూర్తిగా పరిశుద్ధపరచాలని అల్లాహ్ కోరుతున్నాడు.

(34) మీ ఇళ్ళల్లో వినిపించబడే అల్లాహ్ వాక్యాలనూ, వివేకంతో కూడుకున్న విషయాలనూ జ్ఞాపక ముంచుకోండి. నిస్పందేహంగా అల్లాహ్ అత్యంత సూక్ష్మజ్ఞాని, అన్నీ తెలిసినవాడు.

(35) నిశ్చయంగా ముఫ్ఫిములూ, విశ్వాసులూ, విధేయులూ, సత్యసంధులూ, సహనశీలురూ, అల్లాహ్ ముందు వినములయ్యేవారూ, దానధర్మాలు చేసేవారూ, ఉపవాసం ఉండేవారూ, తమ మర్యాంగాలను కాపాడుకునేవారూ, అల్లాహ్ను అత్యధికంగా సృంగచేవారూ అయిన ప్రీతి పురుషుల కొరకు అల్లాహ్ క్షమాభిక్షను, గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَتَعْمَلْ صَالِحًا
تُؤْتَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ॥ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا
كَبِيرًا ॥
﴿31﴾

لِيَنْسَاءَ النِّبِيِّ لَسْتَنَ كَاحِدٌ مِنَ النِّسَاءِ إِنَّ
اَتَّقِيَتِنَ فَلَا تَخْضُعْنَ بِالْقَوْلِ فَيُظْلَمَ الَّذِي فِي
قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ॥
﴿32﴾

وَقَرَنَ فِي بُيُوتِكُنَ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرْجَاجُ الْجَاهِلِيَّةِ
الْاُولَى وَأَقْمَنَ الصَّلَاةَ وَأَتَيْنَ الرِّزْكَوَةَ وَأَطْعَنَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُنْدِهِ عَنْكُمْ
الرِّجَسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطْهِرُ كُمْ تَطْهِيرًا ॥
﴿33﴾

وَادْكُرْنَ مَا يُتَلَى فِي بُيُوتِكُنَ مِنْ أَيْتِ اللَّهِ
وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا حَبِيرًا ॥
﴿34﴾

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَرِيبِينَ وَالْقَنِيتِ وَالصَّدِيقِينَ
وَالصَّدِيقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَشِعِينَ
وَالْخَشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ
وَالصَّالِيْبِينَ وَالصَّالِيْبَاتِ وَالْحَفْظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَالْحَفْظَاتِ وَالدُّكَرِيْبِينَ كَثِيرًا وَالدُّكَرِيْبَاتِ ॥

آعَدَ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ॥
﴿35﴾

31 - 35 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో విశ్వాసులు అల్లాహ్కు, ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపాలని చెప్పటం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో ప్రవక్త (స) సతీమణులు, ఇతర విశ్వాస ప్రీల అల్లాహ్కూ, ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపాలని నొక్కి

చెప్పటం జరిగింది. కపట స్త్రీ, పురుషుల కుట్టలకు గురి కారాదని పొచ్చరిస్తూ వారు ఇహలోక వాంఛలు కలిగి ఉన్నవారని తీర్మానించటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) పరలోకానికి ఇహలోకంపై ప్రాధాన్యత ఇచ్చినట్లు, ప్రవక్త (స) సతీమణులు కూడా పరలోకానికి ఇహలోకంపై ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి మరియు దాన్ని గురించి ప్రచారం చేయాలి.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

31 : ప్రవక్త (స) సతీమణులు గొప్ప ఉన్నత స్థానం కలిగి ఉన్నారు. అందువల్ల వారు పొపం చేస్తే రెట్టింపు శిక్ష విధించినట్లు సత్యార్థాలోనూ వారికి రెట్టింపు పుణ్యం లభిస్తుంది. 30 వ వాక్యంలో వ్యభిచారాన్ని గురించి పేర్కొనుతం జరిగింది. ఈ వాక్యంలో ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. వారు పర పురుషులతో మాట్లాడినప్పుడు శబ్దం మధురంగానూ, ఆకర్షణీయంగా ఉండరాదు. అవసరానికి మించి మాట్లాడకూడదు. మరీ చిన్న శబ్దంతో మాట్లాడరాదు. వినేవాక్య రఘుస్యాలు అనుకుంటారు. మరీ అంత ఎలగెత్తి కూడా కాదు. ఏది మాట్లాడినా చాలా సూటిగా, నిర్మంద్వంగా మాట్లాడాలి.

వాక్యంలో ప్రవక్త (స) సతీమణులను ఉద్దేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే ప్రవక్త (స) ఇంటి నుండే సంస్కరణోద్యమం ప్రారంభించాలని, అంతేకాక ప్రవక్త (స) అనుచరులు సమస్యలు, సందేహాలు తెలుసుకునేందుకు ప్రవక్త (స) ఇంటికి వచ్చేవారు. అంటే ఈ ఆదేశం కూడా అందరికి వర్తిస్తుంది.

ఈ వాక్యం ద్వారా స్త్రీ అనలు స్థానం ఆమె గృహమే అని విశదమవుతుంది. అందువల్ల జిహోద్, సామూహిక సమాజ్ ఆమెపై తప్పనిసరి కాదు. పురుషునితో సమానంగా స్త్రీని సదిపించటానికి ప్రకృతి వ్యతిరేక ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. సరైన విధానం ఏమిటంటే, స్త్రీల పట్ల హీనంగా, చులకనగా ప్రవర్తించరాదు. పరపురుషుల ముందు తమ అందచందాలను ప్రదర్శించరాదు. దీన్ని అల్లాహ్ అజ్ఞానకాలపు ఆచారంగా వర్ణించడం జరిగింది. (తైసీరుల్ ఖురీన్)

ఇంటి నుండి బయటికి వెళ్ళే నియమాలు సూచించటం జరిగింది. బయటకు వెళ్ళే అవసరం కలిగితే అలంకరించుకొని లేదా అలంకరణను ప్రదర్శిస్తూ ముఖం, భూజాలు, వక్షస్థలాలు మొదలైన వాటిని ప్రదర్శిస్తూ ప్రజలను తమ వైపు ఆకర్షించే విధంగా బయటకు వెళ్ళరాదు. మామూలు దుస్తులు ధరించి, సుగంధ పరిమణాలు పులుముకోకుండా దుప్పట్లు కప్పుకొని బయటకు వెళ్ళాలి. తబర్రుజ్ అంటే తమ అలంకరణలను ప్రదర్శిస్తూ తిరగటం అని అర్థం. ఇస్లాం దీన్ని ఇస్లాం కంటే ముందు ఉండే అజ్ఞానంగా భావించింది. ఇస్లాంకి దీనితో ఎటువంటి సంబంధం లేదు. దీనికి ఎంత మంచి పేరు పెట్టుకున్నా చెడు చెడే అవుతుంది. చెడు మంచిగా మారదు. (అహ్నసుల్ బయాన్)

ఆదేవిధంగా నమాజును స్థాపించమని ఉపదేశించబడింది. అంటే నమాజును దాని నియమనిబంధనలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, వినయవిధేయతలతో దాని సరైన సమయాల్లో స్థాపించాలి. అల్లాహ్ ధన సంపదలు ప్రసాదిస్తే జకాత్ చెల్లించండి. అదేవిధంగా అల్లాహ్, అయిన ప్రవక్తల ఆదేశాలను, నిషిద్ధాలను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. అంటే దీని ఉద్దేశ్యం కేవలం మిమ్మల్ని పాపాలకు దూరంగా ఉంచడమే. మిమ్మల్ని అన్ని విధాలా పరిశుద్ధపరచడమే మాలక్కం.

ప్రవక్త భార్యలు అప్పెల్చైత్తికి చెందినవారని ఈ వాక్యం సూచిస్తుంది. ఆయిష్వో(ర) ఉల్లేఖనం ప్రవక్త (స) ఒక రోజు ఉదయం సల్లవెంట్రుకలతో చేయబడిన ఒక కంబలి కప్పుకొని బయలుదేరాదు. హసన్ వచ్చారు. ప్రవక్త (స) వారిని అందులో చేర్చుకున్నారు. ఆ తరువాత హుసైన్ వచ్చారు. వారిని కూడా ప్రవక్త (స) అందులోకి చేర్చుకున్నారు. ఫాతిమ (ర) వచ్చారు. అమెనూ చేర్చుకున్నారు. అలీ వచ్చారు. ప్రవక్త (స) వారినీ చేర్చుకున్నారు. ఇంకా ఇలా

(36) అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తా, ఏ విషయంలోనైనా ఒక తీర్పు చేసినప్పుడు, విశ్వాసి అయిన ఏ పురుషునికైనా, విశ్వాసురాలైన ఏ స్త్రీకైనా, తమ యొక్క ఆ విషయంలో స్వయంగా మళ్ళీ ఒక నిర్దయం తీసుకునే అధికారం లేదు. ఇంకా ఎవడైనా అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు అవిధేయత చూపితే, అతను సప్టంగా అపమాద్మానికి గురి అయినట్టే.

(37) “ఓ ప్రవక్త! అల్లాహ్, నీవు, ఏ వ్యక్తికి మేలు చేశారో ఆ వ్యక్తితో “నీవు నీ భార్యను విడిచిపెట్టుకు, అల్లాహ్ కు భయపడు” అని అంటున్న ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. అప్పుడు నీవు అల్లాహ్ బయటపెట్టదలచిన విషయాన్ని నీ మనస్సులో దాచి ఉంచావు. నీవు ప్రజలకు భయపడుతున్నావు. వాస్తవానికి నీవు భయపడటానికి అల్లాహ్ యే ఎక్కువ హక్కుదారుడు. తరువాత జైద్ ఆమె విషయంలో తన అపసరాన్ని పూర్తి చేసుకున్నప్పుడు మేము ఆమె (విడాకులు పొందిన స్త్రీ)తో నీకు వివాహం జరిపించాము. విశ్వాసులకు తమ దత్తపుత్రుల భార్యల విషయంలో, వారు తమ భార్యలకు సంబం ధించిన తమ అపసరాన్ని పూర్తి చేసుకున్నప్పుడు, ఏ విధమైన ఇబ్బందీ కలుగకుండా ఉండేందుకు. అల్లాహ్ ఆదేశం అమలులోకి రావలసిందే.

అన్నారు, “ఓ అప్పొబైత్! అల్లాహ్ మీ నుండి అపరిశుద్ధాన్ని దూరం చేయగోరుతున్నాడు. మిమ్మల్ని పూర్తిగా పరిశుద్ధపరచగోరుతున్నాడు.” (సహీహ్ ముస్లిం - హ.నెం. 4450)

ఈ హదీసు ద్వారా ఈ నలుగురు ప్రవక్త (స) కుటుంబానికి చెందినవారని, అయితే నలుగురు మాత్రమే అప్పొబైత్ ఎంతమాత్రం కారని తెలుస్తోంది. ప్రవక్త (స) భార్యామణలు కూడా అప్పొబైత్ అని ఖుర్జాన్లో సాక్షీధారాలు ఉన్నాయి. హాఫిజ్ ఇబ్రూ కసీర్ అభిప్రాయమూ ఇదే. ఇంకా ఈ ఆయత్ అవతరణకు కారణం కూడా వారే. (త్రసీరురప్పోన్)

ఒకసారి ఉమ్మె సలమ ప్రవక్త (స)ను, ఖుర్జాన్లో పురుషుల్లా మా గురించి కూడా ఎందుకు ప్రస్తావించబడదు? అని ప్రశ్నించారు. ఒకసారి నేను మా ఇంట్లో కూర్చొని తల దువ్వుకుంటున్నాను. అకస్మాత్కుగా మెంబరుపై ప్రవక్త (స) శబ్దాన్ని విన్నాను. నేను తల దువ్వుకోకుండానే వెంట్లుకలను చుట్టుకున్నాను. నా గది నుండి బయటికి వచ్చి ప్రవక్త (స) మాటలు వినసాగాను. ప్రవక్త (స) అప్పుడు ఈ వాక్యాలనే పరిస్తున్నారు. ఇబ్రూ అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం: ప్రవక్త (స)ను స్త్రీలు తమరు పురుషుల గురించే మాటల్లాడుతారు. స్త్రీల గురించి మాటల్లాడరెందుకు అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఈ వాక్యాలు అవతరించబడ్డాయి. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్రూకసీర్)

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَّلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ
وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْحِيَرَةُ مِنْ
أَمْرِهِمْ طَ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا مُّبِينًا ط 《36》

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّهِيَّ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكَ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِنِ فِي
نَفْسِكَ مَا إِلَهٌ مُبِدِيهٌ وَتَخْشِي النَّاسَ وَاللَّهُ
آخْقُ أَنْ تَخْشِهُ ط فَلَمَّا قَضَى رَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرَأَ
زَوْجُنَكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي
أَرْوَاحِ أَدْعِيَاءِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرَأَ طَرَأَ وَكَانَ
آمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ط 《37》

- (38) అల్లాహ్ తనకు విధించిన ఏ పనినైనా చేయటంలో దైవప్రవక్తకు ఏ ప్రతిబంధకమూ లేదు. గతించిన దైవప్రవక్తలందరి విషయంలోనూ అల్లాహ్ యొక్క ఈ సంప్రదాయమే అమలులో ఉండేది. అల్లాహ్ ఆజ్ఞ పూర్తిగా తిరుగులేని తీర్పు. (ఇది అల్లాహ్ సంప్రదాయం). (39) అల్లాహ్ సందేశాలను అందజేసే వారికి, ఆయనకు మాత్రమే భయపడే వారికి, ఒకే దేవునికి తప్ప మరెవరికీ భయపడని వారికి. లెక్క చూడటానికి కేవలం అల్లాహ్యే చాలు. (40) (మానవులారా!) ముహమ్మద్ మీలోని ఏ పురుషునికి తండ్రికారు. కాని ఆయన అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త దైవప్రవక్తల పరంపరను సమాప్తం చేసే చివరి వారు. అల్లాహ్ సకల విషయాల జ్ఞానం కలవాడు. (41) విశ్వసించిన ఓ మానవులారా! అల్లాహ్ను అత్యధికంగా స్మరించండి. (42) ఉదయం, సాయంత్రం, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండండి. (43) ఆయనే మీమై కరుణ చూపేవాడు. ఆయన దూతులు మీ కొరకు కారుణ్యానికి ప్రార్థనలు చేస్తారు, మిమ్మల్ని ఆయన చీకట్లలో నుండి వెలికి తీసి వెలుగులోకి తీసుకురావాలని. విశ్వాసుల పట్ల ఆయన అమిత దయకలవాడు. (44) వారు ఆయనను కలిసే రోజున వారికి శాంతి వచనాలతో స్వాగతం లభిస్తుంది. అల్లాహ్ వారికి ఎంతో గౌరవప్రదమైన ప్రతిఫలాన్ని సమకూర్చి ఉంచాడు. (45) ఓ ప్రవక్తా! మేము నిన్ను సాక్షిగా చేసి, శుభవార్తను ఇచ్చేవానిగా, హాచ్చరిక చేసేవానిగా చేసి (46) అల్లాహ్ అనుమతితో ఆయన వైపునకు పిలుపు ఇచ్చేవానిగా చేసి, ప్రకాశించే దీపంగా చేసి పంపాము. (47) విశ్వసించిన మానవులకు శుభవార్త ఇప్పు వారికి అల్లాహ్ తరపు నుండి గొప్ప అనుగ్రహాలు ఉన్నాయని.

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ
سُنَّةً اللَّهُ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِ وَكَانَ أَمْرٌ
الَّهُ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿38﴾
الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسْلِتَ اللَّهِ وَيَخْشُونَهُ وَلَا
يَخْشُونَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهُ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿39﴾
مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا آمِدًا أَحَدًا مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنَّ
رَسُولَ اللَّهِ وَحَاتَمَ النَّبِيِّنَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيهِمَا ﴿40﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذُكْرًا كَثِيرًا ﴿41﴾
وَسَيِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿42﴾
هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلِئَكُتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلْمِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَحِيمًا ﴿43﴾
تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَأْلَقُونَهُ سَلَمٌ وَأَعَدَ لَهُمْ أَجْرًا
كَرِيمًا ﴿44﴾
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا ﴿45﴾
وَدَاعِيًّا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسَرَاجًا مُّنِيرًا ﴿46﴾
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا
كَبِيرًا ﴿47﴾

(48) అవిశ్వాసుల, కపటుల ఒత్తిడికి ఎంతమాత్రం లొంగకు. వారి వేధింపులను లెక్క చేయకు. అల్లాహ్ నే నమ్ముకో. మనిషి తన వ్యవహరాలను అప్పగించటానికి అల్లాహ్ యే చాలు.

(49) విశ్వాసులైన మానవులారా! మీరు విశ్వాసిసులైన స్త్రీలను వివాహం చేసుకుని తరువాత వారిని ముట్టుకోకి మునుపే విడాకులిస్తే, అప్పుడు మీ తరపు నుండి ఇద్దత్త ఏదీ వారిపై ఖూరు కాదు. అది పూర్తి అవ్యాలని మీరు కోరలేరు. కనుక వారికి కొంత ధనం ఇచ్చి మంచి పద్ధతిలో సాగనంపండి. (50) ప్రపక్తా! మేము (ఈ క్రిందివారిని) నీకు ధర్మసమ్మతం చేశాము. నీవు మహర్ చెల్లించిన నీ భార్యలను, అల్లాహ్ ప్రసాదించిన బానిస స్త్రీల నుండి నీ అధీనంలోకి వచ్చిన స్త్రీలను. నీతోపాటు వలస వచ్చిన నీ పినతండ్రి కుమార్తెలను. నీ మేనత్తుల కుమార్తెలను, నీ మేనమామల కుమార్తెలను, నీ పినతల్లుల కుమార్తెలను, తనను తాను దైవప్రవక్తకు సమర్పించుకున్న విశ్వాసిని అయిన స్త్రీని. ఒకవేళ దైవప్రవక్త ఆమెను వివాహం చేసుకోడలిస్తే ఈ మినహాయింపు కేవలం నీకే పరిమితం. ఇతర విశ్వాసులకు ఇది లేదు. సాధారణ విశ్వాసులకు, వారి భార్యలు, బానిస స్త్రీల విషయంలో మేము విధించిన పరిమితులు మాకు బాగా తెలుసు. నీకు ఏ విధమైన ఇబ్బంది కలుగకుండా ఉండాలని. అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

(51) నీ భార్యలలో నీకు ఇష్టమైన వారిని నీ నుండి వేరుగా ఉంచేందుకూ, నీకు ఇష్టమైన వారిని నీతో ఉంచుకునేందుకూ, నీకు ఇష్టమైన వారిని వేరుగా ఉంచిన తరువాత నీ వద్దకు పిలిపించుకునేందుకూ నీకు అధికారం జ్యోబడుతోంది. ఈ విషయంలో నీపై ఏ దోషమూ లేదు. ఈ విధంగా వారి కళ్లు చల్లదనం పొందుతాయనీ, వారు బాధపడరనీ, నీవు వారికి ఏది ఇచ్చినా వారు సంతోషస్తారని ఎక్కువగా ఆశించవచ్చు. మీ మనస్సులలో ఏముందో అల్లాహ్కు తెలుసు. అల్లాహ్ సర్వమూ తెలిసిన వాడు సంయమం కలవాడూను.

وَلَا تُطِعُ الْكُفَّارِينَ وَالْمُنِفِّقِينَ وَدَعْ أَذْهُمْ
وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَلَا يُغْنِي إِلَيْهِ كِيلًا ﴿48﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ
ظَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ آنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ
عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُوهُنَّ فَمَيْتُعُوهُنَّ
وَسَرِّ حُوْهُنَّ سَرِّا حَاجِمِيْلًا ﴿49﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا أَخْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَ الْقَوْمِ اتَّبِعْ
أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكُتْ يَمْيِنُكَ مِنْ آفَاءِ اللَّهِ
عَلَيْكَ وَبَنْتِ عَمِّكَ وَبَنْتِ عَمِّيْكَ وَبَنْتِ خَالِكَ
وَبَنْتِ خَلِيلِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً
مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ
أَنْ يَسْتَنِكِحَهَا ئَخْلَصَهُ لَكَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِيْنَ قُدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي
أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكُتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ
عَلَيْكَ حَرْجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿50﴾

تُرْجِيَ مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُنْهِيَ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ
وَمَنْ ابْتَغَيْتَ مِنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ
ذَلِكَ أَذْنِيَ أَنْ تَقْرَأَ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَجْزِنَ وَيَرْضَيْنَ
بِمَا أَتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهَا حَلِيمًا ﴿51﴾

(52) వీరుగాక ఇతర స్త్రీలు నీకు ధర్మసమ్మతం కారు; వారి స్తానంలో మరెవరినీ భార్యలుగా తీసుకువచ్చే అనుమతి కూడ నీకు లేదు, వారి అందచందాలు నీకు ఎంత నచ్చినా సరే. అయితే బానిస స్త్రీల విషయంలో నీకు అనుమతి ఉన్నది. అల్లాహ్ ప్రతి విషయాన్ని కనిపెడుతూనే ఉంటాడు.

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدٍ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ إِلَيْهِنَّ
مِنْ آرْوَاحٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتُ
يَمْيِنُكَ طَوْكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا ﴿52﴾

٦٢

36 - 52 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో ముస్లిములు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స)కే విధీయత చూపాలని సూచించబడింది. ఈ వాక్యాల్లో ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ముస్లిములు అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త యొక్క ఆదేశాల్నే పాలించాలని నొక్కి చెప్పటం జరిగింది. అంటే లాభం ఉన్నా నష్టం ఉన్నా సరే. ఉదాహరణకు జైద్ని ప్రవక్త (స) కొడుకుగా భావించేవారు. అజ్ఞాన కాలంలో పెంపుడు కొడుకును కన్న కొడుకుగా, అతని తల్లిని సాంత భార్యగా భావించేవారు. కానీ ఇప్పుడు అల్లాహ్ పెంపుడు కొడుకు కన్న కొడుకు కాలేడని, అతని తల్లి సాంత భార్య కాలేడని తీర్మానించాడు. అందువల్ల పెంపుడు కొడుకు తన భార్యకు విడాకులు ఇస్తే, అమెతో పెంపుడు కొడుకు తండ్రి విహారం చేసుకోగలడు. ఈ ప్రాచీన దురాచారాన్ని రూపుమాపేందుకే అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు.

కపటులు, అవిశ్వాసులు, విగ్రహాధకులు జరగకూడని అన్యాయం జరిగిందని ఉపద్రవం సృష్టించారు. ప్రవక్త (స) తన కోడలితో విహారం చేసుకున్నారు అని పుకార్లు లేపారు. కొందరు ముస్లిములు కూడా ఈ విధంగానే ఆలోచించసాగారు. అప్పుడు ఈ ఆదేశం అవతరించింది. అంటే అల్లాహ్నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ అనుసరించాలి. అంతేగాని కాలం ఎలా ఉంది, ప్రజలు ఏమంటున్నారు? అని ఎంతమాత్రం ఆలోచించకూడదు అని హితబోధ చేయబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :జైద్ బిన్ హారిసా, ప్రవక్త (స)చే స్నేచ్ఛ నొసగబడిన బానిస. ప్రవక్త (స) ఆయన్ని దత్తత తీసుకున్నారు. జైద్ని అందరూ ప్రవక్త (స) కుమారునిగా పిలిచేవారు. ప్రవక్త (స) తన మేనత్త కూతురైన జైనబోతో అతని విహారం చేశారు. కానీ ఇద్దరి మధ్య విభేదాలు ఉండేవి. ఆ తరువాత అల్లాహ్ ఆదేశానుసారం జైనబ్ పెళ్ళి ప్రవక్త (స)తో జరిగింది. ఆ కాలంలో దత్తపుత్రుడు కూడా కన్న కొడుకుగానే భావించబడేవాడు. అందువల్ల సమాజంలో అదొక మహావరాధంగా పరిగణించబడింది.

జైద్ (ర) వచ్చి జైనబ్ గురించి ప్రవక్త (స)కు ఫిర్యాదు చేసేవారు. వచ్చిన ప్రతిసారి ప్రవక్త (స) ఒకవేళ జైద్ విడాకులు తీసుకుంటే నేనే పెళ్ళి చేసుకోవలసి వస్తుందని, కానీ ప్రజల ఎత్తిపోదుపులను ఎలా భరించేది!? అని లోలోపల ఆలోచించేవారు.

“ఒకవేళ ప్రవక్త (స) దైవవాటి నుండి ఏదైనా దాచదలిస్తే ఈ వాక్యాన్ని దాచేవారు” అని ఆయప్హా(ర) ఉల్లేఖించారు. (తిర్మిజి)

అనన్ ఉల్లేఖనం ప్రకారం జైనబ్ (ర) ప్రవక్త (స) ఇతర సతీమణాలమై గర్వంగా ఉండేవారు. కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా మీ పెళ్ళి మీ పెద్దలు చేశారు. నా పెళ్ళి అల్లాహ్ సప్తాకాశాలమై చేశాడు అని అనేవారు. (తిర్మిజి) (త్రసీరుల్ ఖుర్జాన్)

‘భాతమ్’ అంటే ముద్ర అని అర్థం కార్యంలో చివరి ఘుట్టాన్ని కూడా భాతమ్ అంటారు. అంటే ప్రవక్త (స) చివరి ప్రవక్త. అంతిమ ప్రవక్త. ఇక ముందు ఎవరైనా నేను దైవప్రవక్తను అంటే అది ఎంతమాత్రం సత్యం కాజాలదు. ముస్లిం సంఘమంతా దీన్ని ధృవీకరించింది. ప్రశయ దినానికి ముందు ఈసా (ఆ) అవతరిస్తారు. కాని ప్రవక్తగా మాత్రం రారు. ప్రవక్త (స) సంఘంలోని ఒక వ్యక్తిగా వస్తారు. (అహోసనుల్ బయాన్)

ఎల్లప్పుడూ అల్లాహోను ఆరాధించాలని, ప్రార్థించాలని ఆయన్నే స్వరించాలని ముస్లిములను అల్లాహో ఆదేశించాడు. ఇచ్చే అబ్యాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం : అల్లాహో దాసులపై విధించిన బాధ్యతలకు ఒక హద్దుంటూ నిర్ణయించాడు. కాని దైవస్నిరణకు, దైవప్రార్థనకు ఎటువంటి హద్దులు లేవు - మతిస్థిమితం లేనివాడు తప్ప మతి స్థిమితం లేనివాడిని దీన్నుండి కూడా మినహాయించడం జరిగింది.

స్వర్ణంలోనికి ప్రవేశించిన విశ్వాసులకు అల్లాహో లేదా దైవదూతలు శుభవార్తలు, దీవెనలు తెలియజేస్తారు. లేదా విశ్వాసులు పరస్పరం దీవించుకుంటారు. వాక్యం చివరిలో అల్లాహో తన దాసులకు స్వర్ణం లాంటి గొప్ప అనుగ్రహాన్ని తయారుచేసి ఉంచానని, ఇది ఎలాంటిదంటే దీన్ని ఏ కన్నా చూడలేదని, దీని గురించి ఏ చేపీ వినలేదని, ఏ మానవుని ఊహలోకి ఇది రాలేదని శుభవార్త తెలియజేశాడు.

ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) సద్గుణాలను గూర్చి పేర్కొనడం జరిగింది. ఇవి ప్రవక్త (స) బాధ్యతలను సూచిస్తాయి. అల్లాహో ముహమ్మద్ (స)ను సాక్షిగా చేసి పంపాడు. ఆయన్ను ధృవీకరించేవారిని, ఆయన్ను విశ్వసించేవారిని తీర్పుదినం నాడు ఆయన వారి మంచి కొరకు సాక్ష్యం ఇస్తారు. ఇంకా ఆయన్ను తిరస్కరించిన వారి హట్లు, వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం ఇస్తారు. ప్రవక్త (స) విశ్వాసులను దైవకారుణ్యం, గొప్ప ప్రతిఫలం యొక్క శుభవార్త ఇవ్వడానికి, అవిశ్వాసులకు పాపాత్ములకు నరకశిక్ష నుండి హెచ్చరించటానికి పంపబడ్డారు. ప్రవక్త (స) ప్రజలను అల్లాహో ఆదేశం ద్వారా ఆయన దైవాణి అనుగుణంగా ప్రజలను సన్మానం వైపు, ఏక దైవారాధన వైపు అహోనిస్తారు. ప్రజలను సన్మానం వైపు దారిచూపే దీపిక వంటివారు.

ప్రవక్త (స)ను విశ్వసించిన వారికి, సత్యార్థాలు చేసినవారికి అల్లాహో తరపు నుండి క్లూమాపణ మరియు స్వర్ణం శుభవార్త ఇవ్వమని అల్లాహో ఆదేశించాడు. అవిశ్వాసుల కపటుల మాటలకు ప్రభావితమై ధార్మిక బాధ్యతలో అలసత్వం ప్రదర్శించరాదని, సత్యాన్ని ప్రకటించటంలో, ప్రజలను దైవశిక్ష నుండి హెచ్చరించటంలో ఎటువంటి వెనుకడుగు వేయరాదని చెప్పడం జరిగింది. ఇంకా వారి చేప్పలకు ఆగ్రహించి వారికి నష్టం కలిగించే ప్రయత్నం చేయరాదని, ప్రతి విషయంలో అల్లాహోనే నమ్మకోవాలని ఆదేశించడం జరిగింది.

జైద్ బిన్ హారిసా మరియు జైనబీల వివాహం, విడాకుల గురించి ప్రస్తావించిన పిదప వీటికి సంబంధించిన అనేక ఆదేశాలను గురించి చర్చించటం జరిగింది. ఒక స్త్రీ వివాహమైన వెంటనే భర్త ఆమెను తాకక ముందే విడాకులు ఇస్తే ఆమె ఇద్దత్ ముగిసేవరకు వేచి ఉండవలసిన అవసరం లేదు. అసలు వేచి ఉండటం అనేది ఆమె గర్భంలో బిడ్డ ఉన్నదా లేదా? తెలుసుకోవటానికి. ఒకవేళ ఆమె మహర్ నిర్ణయించబడి ఉంటే ఆమెకు సగం మహర్ లభిస్తుంది. అంతేకాక మరికొంత ధనం ఆమెకు ఇవ్వడం మంచిది. ఒకవేళ మహర్ నిర్ణయించబడకుండా ఉంటే భర్త తన స్థోమతకు తగ్గట్టు ఆమెకు కొంత ఇవ్వాలి. ఎటువంటి అటంకం లేకుండా ఆమెను ఆమె ఇంటికి పంపటం జరుగుతుంది. (తైసీరురుపోస్తోన్)

నీ భార్యల్లో నీవు మహర్ చెల్లించిన స్త్రీలు నీకు ధర్మసమూతం అని అల్లాహో తన ప్రవక్తను ఆదేశించాడు. అజ్ఞర్ అంటే మహర్. ప్రవక్త (స) నతీమణిలందరికి ఒకొక్కరికి 500 దిర్ఘములు మహర్ నిర్ణయించటం జరిగింది.

ఇచ్చే అబ్యాస్ (ర) ప్రవక్త (స) భార్యల్లో తన్న తాను సమర్పించుకున్న స్త్రీ (హించా చేసుకున్న స్త్రీ) ఎవరూ

(53) విశ్వాసులైన ప్రజలారా! దైవప్రవక్త ఇళ్లోకి అనుమతి లేకుండా ప్రవేశించకండి. భోజన సమయానికి కాచుకుని కూర్చోకండి. కాని మిమ్మిల్ని భోజనానికి పిలిస్తే, తప్పుకుండా వెళ్లండి. అయితే భోజనం చేసిన వెంటనే, బయటికి వెళ్లపోండి. అనవసరంగా మాటల్లాడుకుంటూ ఉండిపోకండి. మీ ఈ చేష్టలు ప్రవక్తకు కష్టం కలిగిస్తాయి. అయినా ఆయన, మొగమాటం వల్ల ఏమీ అనరు. అల్లాహ్ సత్యం పలకటానికి మొగమాట పడడు. ప్రవక్త భార్యలను మీరు ఏదైనా అడగవలసి ఉంటే, తెరచాటున ఉండి అడగండి. ఇది మీ హృదయాల, వారి హృదయాల పరిశుద్ధత కౌరకు ఎంతో మంచి పద్ధతి. దైవప్రవక్తకు కష్టం కలిగించటం మీకు ఏమాత్రం ధర్యసమృతం కాదు. ఇంకా, ఆయన తరువాత ఆయన భార్యలను వివాహం చేసుకోవటం కూడ మీకు ధర్యసమృతం కాదు. ఇది అల్లాహ్ ధృష్టిలో మహాపాపం.

లేదు. (ఇబ్రాజిర్) అంటే ప్రవక్త (స) ఈ విధంగా ఎవరినీ స్ప్ష్టకరించలేదు. అయితే ఇది కేవలం ప్రవక్త (స)కే సొంతం. ఇతరులెవ్వరికీ ఈ అనుమతి లేదు. అదేవిధంగా ప్రవక్త (స) తప్ప ఇతరులు నలుగురు భార్యల కన్నా అధికంగా ఉంచరాదు.

అంటే ప్రవక్త (స) తన సతీమణుల కౌరకు వంతులు నిర్ణయించవలసిన అవసరం లేదు. తన ఇష్ట ప్రకారం నిర్ణయించుకోవచ్చు. కాని ప్రవక్త (స) అందరితో సమానంగా వ్యవహరించేవారు. ప్రవక్త సతీమణులు ప్రవక్త (స) న్యాయం ధర్యం పట్ల, ఆయన ఉపకారం పట్ల ఆయన్ని కొనియాడేవారు. ఆయన పట్ల తృప్తిగా ఉండేవారు. మీరు మీ హృదయాల్లో ఆలోచిస్తున్నది అంతా అల్లాహ్కు తెలుసునని, అయితే మనోభావాన్ని తొలగించటం సాధ్యం కాదని పేర్కొనుడం జరిగింది.

ప్రవక్త (స) సతీమణులందరూ ప్రవక్త (స) చెంతనే ఉండాలని కోరుకునేవారు. ఆయన్ని వదలడానికి ఎంతమాత్రం ఇష్టపడేవారు కాదు. దీని ఘలితంగా అల్లాహ్ వారి స్థానంలో మరెవరినీ చేర్చాడని తన ప్రవక్త (స)సు వారించాడు. వారు ఎలా ఉన్నా సరే. బానిస స్ట్రీలయితే వేరే విషయం అని పేర్కొనుటం జరిగింది. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స)కు ఇతర స్ట్రీలతో వివాహం చేసుకునే అనుమతి లభించింది. కాని ప్రవక్త (స) ఏ స్త్రీని వివాహం చేసుకోలేదు. ఈవిధంగా ప్రవక్త (స) తన సతీమణులకు ఉపకారం చేశారు.

అయిష్వర్యా (ర) ఉట్లేఖనం : ప్రవక్త (స)కు మరణానికి ముందు ఇతర స్ట్రీలను వివాహం చేసుకునే అనుమతి లభించింది.

అబూ హార్మా (ర) : అజ్ఞానకాలంలో భర్తలు తమ భార్యలను మార్యుకునేవారు. అల్లాహ్ ఈ వాక్యం అవతరింపజేసి దీన్నుండి వారించాడు. అంటే ఇది ప్రవక్తకు, ముస్లిములకు నిషేధించడం జరిగింది. (తఫ్సిర్ ఇబ్రూకసీర్)

**يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا
آنِ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ نِظَرِيْنَ إِنَّهُ
وَلَكِنْ إِذَا دُعِيْتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعَمْتُمْ
فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِيْنَ لِحَدِيْثٍ إِنَّ ذِلِّكُمْ
كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَهِجُ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا
يَسْتَهِجُ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا
فَسَلُوْهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذِلِّكُمْ أَطْهَرُ
لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذِنَا
رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا آزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ
أَبَدًا إِنَّ ذِلِّكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيْمًا** [53]

(54) మీరు ఏదైనా విషయాన్ని వ్యక్తం చేసినా లేక దానిని రహస్యంగా ఉంచినా, అల్లాహ్‌కు ప్రతి విషయమూ తెలుసు. (55) దైవప్రవక్త భార్యలకు ఈ విషయంలో ఏ పాపమూ అంటదు. వారి తండ్రులు, వారి కొడుకులు, వారి సోదరులు, వారి సోదరుల కొడుకులు, వారి సోదరీమణుల కుమారులు, వారితో కలుపుగోలుగా ఉండే ప్రీతిలు, వారి నేనవకులు వారి ఇళ్ళోల్కి రావచ్చ. (మహిళలారా!) మీరు అల్లాహ్ పట్ల అవిధేయతకు పాల్పడకండి; అల్లాహ్ ప్రతి విషయాన్ని గమనిస్తున్నాడు. (56) అల్లాహ్ ఆయన దూతులు దైవప్రవక్తకె ‘దురూద్’ ను పంపుతూ ఉంటారు. విశ్వాసులారా! మీరు కూడ ఆయనకూ దురూద్, సలామ్లు పంపండి. (57) అల్లాహ్‌కూ, ఆయన ప్రవక్తకూ బాధ కలిగించిన వారిని అల్లాహ్ ఇహపరాలు రెండింటిలోనూ శపించాడు. వారికి అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. (58) ఏ తప్పా చేయకపోయినా విశ్వాసులైన ప్రీతి పురుషులకు బాధ కలిగించేవారు ఒక పెద్ద అభాండాన్ని, ఒక సృష్టమైన పాపభారాన్ని తమ తలపై మోపుకున్నట్టే.

(59) ప్రవక్తా! నీ భార్యలకూ, నీ కూతుళ్ళకూ, విశ్వాసుల యొక్క ప్రీతిలకూ తమ దుష్టుల్లు కొంగులను తమపై వేసుకోమని చెప్పు; వారు గుర్తింపబడటానికి, వేధింపబడకుండా ఉండటానికి ఇది ఎంతో సముచితమైన పథ్థతి. అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

(60) ఒకవేళ కపటులూ, కలుషిత వ్యాదయులూ మదీనా నగరంలో సంచలనం కలిగించే వదంతులను వ్యాపింపజేసేవారూ, తమ దుశ్శేష్టులను మానుకోక పోతే వారికి వ్యతిరేకంగా చర్య తీసుకోవటానికి, మేము మిమ్మల్ని నిలబెడతాము. తరువాత వారు ఈ నగరంలో మీతో కలసి ఉండటం అనేది కష్టసాధ్యమవుతుంది.

إِنْ تُبَدِّلُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيهِمَا ﴿54﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي أَبْلَاهِنَّ وَلَا أَبْنَاهِنَّ وَلَا
إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَاتِهِنَّ
وَلَا نِسَاءَهِنَّ وَلَا مَا مَلَكُتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِيَّنَ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿55﴾

إِنَّ اللَّهَ وَمَلِكُكُتَهُ يُصَلِّوَنَ عَلَى النَّبِيِّ طَ يَأْيُهَا
الَّذِينَ آمَنُوا صَلَوَاتُهُ وَسَلَامُهُ تَسْلِيمًا ﴿56﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذِونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعْنَهُمُ اللَّهُ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَذَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿57﴾

وَالَّذِينَ يُؤْذِونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا
أُكْتَسِبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَأَنْمَاءً مُّهِينًا ﴿58﴾

ط
يَأْيُهَا النَّبِيُّ قُلْ لَا زَوَاجٌ وَبَنِتٌكَ وَنِسَاءٌ
الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِيْنَ عَلِيهِنَّ مِنْ جَلَابِيْهِنَّ
ذُلِّكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفُنَ فَلَا يُؤْذِيْنَ طَ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَّحِيْمًا ﴿59﴾

لَيْلَنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرْضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِيْنَةِ لَنُغْرِيْنَكَ بِهِمْ
ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيْهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿60﴾

- (61) అన్ని షైఖుల నుండి వారిపై శాపాలు విరుచుకుపడతాయి. వారు ఎక్కడ కనబడితే అక్కడ పట్టుకోబడతారు. దారుణంగా చంపబడతారు. (62) ఇది అల్లాహ్ సంప్రదాయం; పూర్వం నుంచి అటువంటి వారి విషయంలో అనుసరించబడుతూ వస్తున్నదే. మీరు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో ఎటువంటి మార్పునూ చూడలేరు.
- (63) ప్రకయఘుడియ ఎప్పుడు వస్తుంది అని ప్రజలు నిన్ను అడుగుతారు. అది అల్లాహ్ కే తెలుసు అని చెప్పు. బహుశా అది సమీపంలోనే ఉందో ఏమో, నీకేమి ఎరుక. (64) ఏది ఏమైనా, ఇది మటుకు వాస్తవం; అల్లాహ్ అవిశ్వాసులను శపించాడు. వారికొరకు మండే అగ్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.
- (65) అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు; ఏ స్నేహితుణ్ణీ, ఏ సహాయకుడ్నీ పొందలేరు.
- (66) వారి ముఖాలను నిష్పులపై అటూ ఇటూ త్రిపుటం జరిగేనాడు వారు ఇలా అంటారు, “అయ్యా! మేము అల్లాహ్కా, దైవప్రవక్తకూ విధేయత చూపి ఉంటే ఎంత బాగుండేది!” (67) ఇంకా ఇలా అంటారు, “ఓ మా ప్రభూ! వేంము మా నాయకులకూ, మా పెద్దలకూ విధేయత చూపాము. వారు మమ్మల్ని రుజుమార్గం నుండి తప్పించారు.
- (68) ఓ ప్రభూ! వారికి రెట్టింపు శిక్ష విధించు, వారిని తీప్రంగా శపించు.” (69) విశ్వాసులారా! మూసాకు అశాంతికి గురిచేసిన ప్రజల మాదిరిగా అయిపోకండి. తరువాత అల్లాహ్, వారు కల్పించిన మాటల బారి నుండి అతనికి విముక్తి కలిగించాడు. అతను అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎంతో గౌరవనీయుడు.
- (70) విశ్వాసులారా! అల్లాహ్కు భయపడండి, సూటిగా మాట్లాడండి.

مَلْعُونِينَ إِنَّمَا ثُقِفُوا أُخْذُوا وَقُتِلُوا
تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾
سُنَّةُ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلُوا مِنْ قَبْلٍ وَلَنْ تَجِدَ
لِسُنَّةً لِلَّهِ تَبَدِّيلًا ﴿٦٢﴾
يَسْكُنُ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكُ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ
قَرِيبًا ﴿٦٣﴾
إِنَّ اللَّهَ لَعَنِ الْكُفَّارِ وَأَعْدَلَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾
خَلِيلِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا ﴿٦٥﴾
يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلِيَّنَا
أَطْعُنَا اللَّهُ وَأَطْعُنَا الرَّسُولًا ﴿٦٦﴾
وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطْعُنَا سَادَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَضَلُّوْنَا السَّبِيلًا ﴿٦٧﴾
رَبَّنَا أَتَيْمُهُمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا
كَبِيرًا ﴿٦٨﴾
يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ أَذْوَا^٨
مُوسَى فَبَرَّأَهُ اللَّهُ هُمَا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ
وَجِئْهَا ﴿٦٩﴾
يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُوَّلُوا قَوْلًا
سَدِيدًا ﴿٧٠﴾^٩

(71) అప్పుడు అల్లాహ్ మీ కర్మలను సరిదిద్దుతాడు, మీ తప్పులను మన్నిస్తాడు. అల్లాహ్కు, ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపేవాడు గొప్ప సాఫల్యం పొందుతాడు. (72) మేము ఈ బాధ్యతను ఆకాశాల ముందూ, భూమి ముందూ, పర్వతాల ముందూ పెట్టాము. అవి దానిని మోయటానికి సిద్ధపడలేదు. దానికి భయపడ్డాయి. కానీ మానవుడు దాన్ని తనపై మోపుకున్నాడు. నిస్యందేహంగా, అతడు తనకు తాను అన్యాయం చేసుకున్న మూర్ఖుడు. దీని ఘలితం ఏమిటంటే, (73) కపటులైన ప్రీతి పురుషులనూ, విగ్రహాధకులైన ప్రీతి పురుషులనూ అల్లాహ్ శిక్షించటం, విశ్వాసులైన ప్రీతి పురుషుల పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించటం. అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, కరుణించేవాడును.

يُصْلِحُ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
﴿71﴾ عَظِيمًا

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلُنَّهَا وَأَشْفَقُنَّ مِنْهَا
وَمَحْمِلُهَا إِلَّا إِنْسَانٌ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿72﴾

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقَتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿73﴾

6 6

53 - 73 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకా ముందు ఆలోచించకుండా అల్లాహ్కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపాలని వెనుకటి వాక్యాల్లో ఆదేశించటం జరిగింది. ప్రజలు ఏమంటారో, సమాజం ఏమంటుందో అని ఆలోచించచారు. ఈ వాక్యాల్లో ప్రవక్త (స) సతీమణులకు, ఇతర విశ్వాస ప్రీతిలకు పరదా ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

అనుస (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) జైనబ్యతీ వివాహసంతరం వలీమా ఏందు తర్వాత ప్రవక్త (స) లేచి నిలబడ్డారు. ఇతరులు కూడా లేచి వెళ్ళిపోయారు. కానీ ముగ్గురు మాత్రం కొంతసేపు కూర్చుని వెళ్ళారు. అప్పుడు నేను ప్రవక్తకు ఈ విషయాన్ని తెలియపర్చాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స) జైనబ్యతీ ఉన్న కుటీరంలోనికి వెళ్ళారు. (సహీఫ్ బుఖారీ - హ.నెం. 4417) (త్తేసీరుల్ ఖుర్జాన్)

పర్దా ఆదేశాలు అవతరించిన తర్వాత, బంధువులతో ఎలా పర్దా పాటించాలి అనే ప్రత్యుత్తెల్లింది. అందువల్ల ఈ వాక్యాల్లో బంధువులను గురించి పేర్కొనుటం జరిగింది. పర్దా అవసరం లేని వారి గురించి సూర్ నూర్ 13వ వాక్యాల్లో పేర్కొనుటం జరిగింది. ఇక్కడ దైవభీతిని పాటించమని ఆదేశించటం జరిగింది. పర్దా ఉద్దేశం దైవభీతిలోనే ఉంది. తమ మానాల్ని, పరిశుద్ధతను పరిరక్షించుకోవటానికి ఆదేశించటం జరిగింది. ఎందుకంటే పర్దా నియమాలు మిమ్మల్ని పాపకార్యాల నుండి దూరంగా ఉంచలేవు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) జౌన్తాపాన్ని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. దైవదూతులు కూడా ఆయన్ను దీవిస్తూ ఉంటారు. భూమానులను కూడా ఆయన కారుణ్యం మరియు శాంతి కొరకు ప్రార్థించమని ఆదేశించటం జరిగింది.

ఈక హదీసులో ప్రవక్త (స) అనుచరులు సలామ్ పద్ధతి మాకు తెలుసునని దరుాద్ మాకు నేర్చించమని

కోరారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) నమాజులో చదివే దరూద్ ఇబ్రాహీమ్ ను నేర్చారు. (సహీహ్ బుఫార్ - పా.నెం. 4424)

వీటిని వదలి ఇతర దుఱలను పరించటం ప్రవక్త (స) సంప్రదాయానికి విరుద్ధం. అదేవిధంగా అజాన్కు ముందు పరించటం కూడా ప్రవక్త సంప్రదాయానికి విరుద్ధమే. దీనికి ప్రతిఫలం లభించదు. హదీసుల్లో దరూద్ గురించి చాలా ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా నమాజుల్లో దీన్ని పరించటం తప్పనిసరిగా భావించబడింది. అంటే ప్రతి తప్పహ్వాఫ్ లో దీన్ని పరించటం తప్పనిసరి. (అప్పునుల్ బయాన్)

వాఖ్యాతులు ఇలా ప్రాస్తున్నారు : “అల్లాహ్ కు బాధ కలిగించడమంటే ఆయనకు కొడుకులు ఉన్నారని భావించటం, జంతువుల విగ్రహాలు తయారుచేసి అందులో సృష్టించే గుణాలు గలవని భావించటం, ఆయన్ను వదలి ఇతరులను ఆరాధించటం. అదేవిధంగా ప్రవక్త (స)ను హింసించబమంటే ఆయన్ను దూషించటం, ఆయనలో లోపాలను ఎంచటం, ఆయన గురించి, ఆయన కుటుంబం గురించి చెడుగా మాట్లాడటం అని ఆర్థం.

తబ్రీ ఇబ్రై అబ్యోస్ (రజి) ద్వారా ఇలా ఉల్లేఖించారు : “ప్రవక్త (స)కు సఫియ్ (ర)తో జరిగిన పెళ్ళి సందర్శంగా అసభ్యంగా ప్రవర్తించినపారి గురించి ఈ వాక్యం అవతరించింది. అయితే ఈ వాక్యానికి జైనజ్ఞుల సంఘటనతో దగ్గరి సంబంధం ఉండని కొండరు భావిస్తున్నారు.

విశ్వాస స్త్రీలను, పురుషులను అనవసరంగా హింసించాడని వారించబడింది. ఏ విధంగానూ ముస్లిములను హింసించరాదు. ఒకవేళ ఎవరైనా ముస్లిం పాపానికి పాల్గుడితే, అతనికి శిక్ష విధిస్తే అది మాత్రం ఒక ముస్లిం హింసించటంలోకి రాదు. అదేవిధంగా ఒక ముస్లిం ఒక ముస్లింపై ప్రతీకారం తీర్పుకుంటే ఇది కూడా హింసించటంగా పరిగణించబడదు.

ఇబ్రై అబీ హాతిమ్ ఆయిషహ్ (ర)ద్వారా ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు : “ఒక ముస్లింని అగోరవపర్చటం అల్లాహ్ వద్ద అన్నిటికంటే మహోపం.”

ఒక జంతువును హింసించటం నిపిడ్చమైతే, ఒక ముస్లింని హింసించటం ధర్మసమృతం ఎలా కాగలదు? అని పుజైల్ బిన్ అయాజ్ అంటున్నారు.

59 : ప్రవక్త (స) కాలంలో స్త్రీలు కాలకృత్యాలకు బయటకు వెళితే, కపటులు వారిని బానిస స్త్రీలుగా భావించి వారిని ఎగతాళి చేసేవారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ వాక్యాన్ని అవతరింపజేశాడు. ఇందులో బయటికి వెళ్ళినపుడు దుపుట్టును కప్పుకోవాలని స్త్రీలను ఆదేశించటం జరిగింది. దీనివల్ల అల్లర్లు సృష్టించే కిరాతకులు వారు ఉన్నత కుటుంబాలకు చెందిన స్త్రీలని భావించి హింసించరని ఆదేశించటం జరిగింది.

ఇబ్రై అబ్యోస్ (రజి) ఉల్లేఖనం : కాలకృత్యాలకు వెళ్ళినపుడు దుపుట్టు కప్పుకొని బయటకు వెళ్ళమని ముస్లిం స్త్రీలను ఆదేశించటం జరిగింది. ఈ వాక్యం అవతరించిన తర్వాత అన్సార్ స్త్రీలు నల్లని దుపుట్టు ధరించి బయటికి వెళ్ళేవారు. (తబ్రీ) (ఇబ్రై అబీ హాతిమ్)

కపటుల హింసలకు, కుటులకు ప్రవక్త (స) ముస్లిములు చాలా ఆందోళన చెందేవారు. అల్లాహ్ దీన్ని గురించి కపటులను హెచ్చరించటం జరిగింది.

60 - 68 : ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాసుల పర్యవసానాన్ని గుర్తు చేయటం జరిగింది. వారు ప్రవక్త (స)ను, తీర్పుదినాన్ని తిరస్కరించేవారు. అల్లాహ్ వీరిని తన కారుణ్యానికి దూరం చేశాడు. ఇంకా వారికొరకు నరకాగ్నిని తయారుచేసి ఉంచాడు. వారు అందులోకి ప్రవేశించి ఎల్లపుడూ అందులోనే ఉంటారు. అక్కడ వారికి సహాయకులెవరూ ఉండరు. నరకంలో వారి ముఖాలను కాల్పుడం జరుగుతుంది. అప్పుడు వారు ఏదుస్తూ ఉంటారు. విచారిస్తూ ఉంటారు. అప్పుడు వారు ఇహలోకంలో ప్రవక్త (స)ను అనుసరించి ఉంటే ఎంత బాగుండు అని దుఃఖిస్తూ చింతిస్తూ ఉంటారు.

అంతేకాక అల్లాహ్ ను, మూ నాయకులు విగ్రహోరాధన ద్వారా, అవిశ్వాసం ద్వారా మమ్మల్ని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేశారని, అందువల్ల వారికి రెట్లింపు శిక్ష విధించమని, వారిని శపించమని ప్రార్థిస్తారు.

ఇమామ్ శైకానీ ఇలా ప్రాస్తున్నారు : “అంధానుసరణను ఖండించడానికి ఈ వాక్యం వజ్రాయుధం వంటిది. ఇందులో ఇటువంటి వారికి గొప్ప గుణపారం ఉంది. ఇటువంటి వారు ఖుర్జాన్ మరియు ప్రవక్త సంప్రదాయాలకు దూరంగా ఉండేవారిని అనుసరిస్తారు. ఇంకా వక్రమార్గాన్ని సన్మార్గంగా భావిస్తారు.”

69 : ఈ వాక్యంలో ముస్లిములు బనీ ఇస్రాయిల్లా ప్రవర్తించరాదని అల్లాహ్ పోచ్చరించాడు. ఏరు మూసా (అ)లో లోపాలను వెదికేవారు. కాని అల్లాహ్ మూసా (అ)లో ఎటువంటి లోపంలేదని చూపాడు. అంటే ఓ ముస్లిములూరా! మీరూ మీ ప్రవక్తకు హోని తలపెట్టకండి. జైద్ బిన్ హోరిసా మరియు జైనబ్లె విదాకులు మరియు ప్రవక్త (స) మరియు జైనబ్లె వివాహ సందర్భంగా కొందరు కపటులు బలహీన విశ్వాసులు ప్రవక్త (స) పట్ల అనుచితంగా ప్రవర్తించారు.

బనీ ఇస్రాయిల్ మూసా (అ)ను వేధించిన సంఘటనను ఇమామ్ బుఫారీ అబూ హురైర (ర)ద్వారా ఉల్లేఖించారు. మూసా (అ) చాలా బిడియస్తులు. తన శరీరాన్ని ఎప్పుడూ కప్పి ఉంచేవారు. మూసా (అ) శరీరంపై ఏదో లోపం ఉందని, అందువల్లే మూసా (అ) తన శరీరాన్ని ఎవరి కంటా పడకుండా జాగ్రత్తపడుతున్నారని బనీ ఇస్రాయిల్ ప్రజలకు అనుమానం కలిగింది. ఒకరోజు మూసా (అ) స్నానం చేయటానికి వెళ్ళినప్పుడు తన బట్టలను ఒక బండ రాతిపై పెట్టారు. ఆ బండరాయి అల్లాహ్ ఆదేశంపై బట్టలు తీసుకుని ఎగిరి పోసిగింది. మూసా (అ) దాని వెంట పరుగిత్తుతూ ఉన్నారు. చివరికి బనీ ఇస్రాయిల్కు చెందిన ఒక వద్ద వద్దకు చేరుకున్నారు. ప్రజలు మూసా (అ) శరీరాన్ని ఎటువంటి లోపం లేనిదిగా చూసారు.

వ్యాఖ్యానకర్తలు ఇలా రాస్తున్నారు : “ఈ వాక్యంలో ఈ ఒక్క సంఘటన గురించే సూచించటం జరిగింది. కాని బనీ ఇస్రాయిల్ ప్రజలు మూసా (అ)ను అనేక కష్టాలకు గురిచేశారు. ఆయనలో లోపాలు వెదికారు.

ఆయన పట్ల అసభ్యకరంగా ప్రవర్తించారు. ఆయనపై అభాండాలు మోపారు. తోరాతు చదివితే ఈ విషయాలన్ని తెలుస్తాయి. దైవసందేశ ప్రచార మార్గంలో మూసా (అ) కష్టాలను, నష్టాలను భరించారు.

జైద్ బిన్ హోరిసా మరియు జైనబ్లె బిస్తే జహాచ్ సంఘటనను సూచిస్తా అల్లాహ్ ముస్లిములకు రెండు విషయాలను గూర్చి పొతబోధ చేశాడు. అల్లాహ్ విచారణకు, శిక్షకు భయపడుతూ ఉండాలి. విధులను నిర్వర్తించాలి. నిషిధ్యాలకు దూరంగా ఉండాలి. రెండవ విషయం ఏమిటంటే ఎల్లప్పుడూ సత్యాన్ని, న్యాయాన్ని, వాస్తవాన్ని పలకాలి. పీటిపల్ల లాభం ఏమిటంటే అల్లాహ్ వారి సత్యార్థాలను స్వీకరిస్తాడు. ఇంకా వారి పొపాలను క్షమించివేస్తాడు. ఎందుకంటే సత్యార్థాలు పొపాలను తొలగిస్తాయి. చివరగా అల్లాహ్కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపేవారికి అదేశాలను పాలించేవారికి, నిషిధ్యాలకు దూరంగా ఉండేవారికి గొప్ప సాఫల్యం లభిస్తుందని, వారికి ఎటువంటి భయమూ ఉండదని, వారి మనోకాంక్షలన్నీ తీరుతాయని, నరకం నుండి విముక్తి లభిస్తుందని, శాశ్వత స్వర్గ సుఖాలు లభిస్తాయని గొప్ప శుభవార్త ఇవ్వబడింది.

73 : పైన పేర్కొన్న విషయాల పరిణామాలన్నిటినీ పేర్కొన్నటం జరిగింది. కొందరు విశ్వసిస్తారని, మరికొందరు విశ్వసించరని అవిశ్వాసాన్ని, విగ్రహోరాధనను అనుసరిస్తారని, చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరుస్తారని, వారందరినీ అల్లాహ్ శిక్షిస్తాడని, విశ్వసించేవారిని ఒకవేళ వారి వల్ల పొపాలు జరిగినా, వారు పశ్చాత్తాపం చెందితే అల్లాహ్ వారి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరిస్తాడని పేర్కొనడం జరిగింది.

వరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

34. సబా సూరా పరిచయం

సూరహ్ సబా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 54 వాక్యాలు ఉన్నాయి. 6 రుక్కాలు ఉన్నాయి. అవిశ్యాసులు ప్రవక్త (స) సందేశ ప్రచారంపై, పరలోక జీవితంపై, ప్రవక్త (స) దైవదౌత్యంపై అనేక రకాలుగా అభాండాలు, అపనిందలు వేసేవారు. వారి అభ్యంతరాలన్నిటికి ఇందులో సమాధానాలు ఇవ్వబడ్డాయి. అనేక అభ్యంతరాలకు సాక్ష్యాధారాలతో సహస సమాధానాలు ఇవ్వడం జరిగింది. కొన్నిచోట్ల వారిని హెచ్చరించటం కూడా జరిగింది. ఈ పరంపరలో భాగంగానే దావూద్ (అ), సులైమాన్ (అ), సబాల వృత్తాంతాన్ని పేరొన్నటం జరిగింది. ఇవి మీకు తెలిసిన చరిత్ర సాక్ష్యాలే అని గుర్తు చేయటం జరిగింది.

దావూద్, సులైమాన్లకు అల్లాహ్ గొప్ప గొప్ప శక్తులను ప్రసాదించాడు. ఇంకా గొప్ప గొప్ప ఔభవాల్ని ప్రసాదించాడు. ఇటువంటివి అంతకుముందు ఎవరికీ లభించలేదు. ఇప్పుడ్నీ పొంది కూడా వారు అహంకారాన్ని, అహంభావాన్ని అనుసరించలేదు. అల్లాహ్ పట్ల కతజ్ఞులుగా మెలిగేవారు.

34. సబా

ఆయత్లు : 54

అవతరణ : మక్కాలో

వరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

(1) కేవలం అల్లాహ్ యే స్తోత్రానికి అర్పుడు. ఆయన ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఉన్న ప్రతి వస్తువుకూ స్వామి. పరలోకంలో కూడా ఆయనే స్తోత్రానికి అర్పుడు. ఆయన వివేచన కలవాడు, అన్ని తెలిసినవాడు. (2) భూమిలోకి ప్రవేశించేదీ, దాని నుండి వెలికి వచ్చేదీ, ఆకాశం నుండి దిగేదీ, దానిలోకి ఎక్కేదీ, అంతా ఆయనకు తెలుసు. ఆయన కరుణించేవాడు, క్షమించేవాడూను. (3) ఏదీ, ప్రతియదినం, ఇంకా మా మీదకు రావటం లేదే? అని అవిశ్యాసులు అంటారు. వారితో ఇలా అను, “అగోచర జ్ఞాని అయిన నా ప్రభువు సాక్షిగా! అది మీ పైకి తప్పకుండా వస్తుంది. రవ్వంత వస్తువైనా సరే ఆయనకు ఆకాశాలలో రహస్యంగా లేదు, భూమిపైనా గోప్యంగా లేదు. రవ్వకంటే పెద్దదైనా సరే దానికంటే చిన్నదైనా సరే అంతా ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో రాయబడి ఉన్నది.”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ سَبَّا 34 6 رَوَاعِيَّةً مَيْتَةً أَيْمَانًا

أَكْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْخَبِيرُ ①
يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا
وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ②

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِيَنَا السَّاعَةُ قُلْ بَلِ
وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَا مَعْلِمَ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ
مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا
أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتْبٍ مُّبِينٍ ③

(4) విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసిన వారికి అల్లాహ్ మంచి ప్రతిఫలం ఇష్టటానికి ఈ ప్రకయం వస్తుంది, వారికి క్షమాభిక్ష లభిస్తుంది. గౌరవప్రదమైన ఉపాధి సిద్ధిస్తుంది. (5) మా వాక్యాలను అగౌరవపరచటానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేసిన వారికి తీవ్రమైన, వ్యధాభరితమైన శిక్ష పడుతుంది. (6) ప్రవక్త! నీ ప్రభువు తరఫు నుండి ఏదైతే నీపై అవతరించిందో, అది పూర్తిగా సత్కార్యానీ, శక్తిమంతుడూ, స్తవాన్యాయుడూ అయిన దేవుని మార్గం చూపుతుందనీ జ్ఞానులు బాగా గ్రహిస్తారు. (7) అవిశ్వాసులు ప్రజలతో ఇలా అంటారు “మీ శరీరంలోని అణువమవు చెల్లాచెదురై పోయినప్పుడు మీరు మరల సృష్టించబడతారని తెలియజేసే వ్యక్తిని మీకు చూపించమంటారా? ఈ వ్యక్తి అల్లాహ్ పేరుపై అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నాడో లేక ఇతనికి పిచ్చి ఏమైనా పట్టిందో తెలియటం లేదు.” (8) కాదు. వాస్తవానికి పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారే శిక్షకు గురిఅయ్యావారు, వారే ఘోరంగా మార్గం తప్పినవారు. (9) వారిని ముందు నుంచి, వెనుక నుంచి చుట్టుముట్టి ఉన్న భూమ్యకాశాలను వారు ఎన్నడూ చూడలేదా? మేము కోరితే వారిని భూమిలోకి కూరుకుపోయేలా చేయగలము లేదా ఆకాశభండాలను కొన్నింటిని వారిమీద పడవేయగలము. నిస్యందేహంగా దేవుని వైపునకు మరలే ప్రతి దాసుని కొరకు ఇందులో ఒక సూచన ఉన్నది. (10) మేము దావూద్కు మా తరఫు నుండి గొప్ప అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించాము. (మేము ఇలా ఆజ్ఞాపించాము). పర్వతాల్లారా! ఇతనితో కలసి కీర్తన చేయండి. ఇలాంటి ఆజ్ఞనే మేము పట్టులకు కూడా ఇచ్చాము. మేము ఇనుమును అతని కొరకు సుతిమెత్తనిదిగా చేశాము. (11) ఇలా ఆదేశిస్తా, కవచాలు తయారుచేయ్య, వాటి వలయాలను సరిగ్గా లెక్క ప్రకారం పేర్చు (దావూద్ ప్రజలారా!) మంచి పనులు చేయండి. మీరు చేస్తున్నదల్లా నేను చూస్తున్నాను.

**لِّيَجِزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصِّلَاحِتِ أُولَئِكَ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرَزْقٌ كَبِيرٌ ﴿4﴾**

**وَالَّذِينَ سَعَوْ فِي أَيْتَنَا مُعَجِزِينَ أُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مِّنْ رِّجْزِ الْيَمِّ ﴿5﴾**

**وَيَرَى الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ لَا وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ
الْحَمِيدِ ﴿6﴾**

**وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدْلُكُمْ عَلَى رَجْلٍ
يُنَيِّسُكُمْ إِذَا مُرِقْتُمْ كُلَّ مُهْزَقٍ لَا إِنْكَمْ لَفْنِ
خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿7﴾**

**أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةً طَبَلِ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالْفَضْلِ الْبَعِيدِ ﴿8﴾**

**أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا حَلْفُهُمْ مِّنْ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنْ نَشَاءُ نَحْسِفُ إِلَهُمْ
الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ عَلَيْهِمْ كَسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿9﴾**

**وَلَقَدْ أَتَيْنَا دَاؤَدِنَا فَضْلًا طَبِيجَيَالْ أَوِيْنِ مَعَهُ
وَالظَّاهِرَ وَالْغَائِلَ الْحَدِيدَ ﴿10﴾**

**أَنْ اعْمَلْ سِيْغِتِ وَقَدِيرْ فِي السَّرِدِ وَاعْمَلْوا
صَارِحًا طَإِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرَ ﴿11﴾**

ع ٧

(12) మేము సులైమాన్‌కు గాలిని వశపరిచాము. అది ఉదయం పూట ఒక నెల రోజుల ప్రయాణాన్ని పూర్తి చేయగలిగేది. సాయంకాలం పూట కూడా ఒక నెల రోజుల ప్రయాణాన్ని చేయగలిగేది. మేము ఆయన కొరకు కరిగిన రాగి ఊటను ప్రవహింపజేశాము. తమ ప్రభువు ఆదేశానుసారం అతని సన్నిధిలో నేపలు చేసే జిన్సుతులను మేము అతని అదుపులో ఉంచాము. వారిలో మా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించిన వాడికి మేము జ్ఞాలించే అగ్ని రుచి చూపేవారము. (13) వారు అతనికి అతను కోరినవన్ని చేసేవారు, ఎత్తయిన కట్టడాలు, చిత్రాలు, కోనేరుల వంటి పెద్ద పళ్లాలు, తమ స్థానం నుండి కదలని భారీ దేగిశాలు. దావూద్ కుటుంబీకులారా! కృతజ్ఞతతో పనిచేయండి. నా దాసులలో కృతజ్ఞతలు తెలిపేవారు అతి తక్కువే. (14) ఆ తరువాత సులైమాన్‌పై మేము మరణ నిర్ణయాన్ని అమలు జరిపినప్పుడు, జిన్సుతులకు అతని మరణం గురించి తెలియజేసిన వస్తువు అతని చేతి కర్రను తింటూ ఉన్న చీడపురుగు తప్ప మరొకటేదీ కాదు, ఈ విధంగా సులైమాన్ పడిపోగా, తమకు అగోచర విషయాలు తెలిసి ఉంటే అవమానకరమైన ఈ బాధకు గురి అయి ఉండే వారము కాము అని జిన్సుతులకు సుష్టంగా తెలిసిపోయింది.

1 - 14 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్‌యే ఈ విశ్వానికి సృష్టికర్త అని, పాలకుడని పేరొన్నటం జరిగింది. ఆయనకు విశ్వాలోని ప్రతి అఱువు గురించి కూడా తెలుసు. ఎవరు మంచివారు, మరెవరు చెడ్డవారు అనేది అల్లాహ్‌కే తెలుసు. అందువల్ల పరలోకంలో మంచివారికి స్వర్ణం లభిస్తుంది. చెడ్డవారికి నరకం దక్కుతుంది. తీర్పుదినం రాదని ప్రగల్భాలు పలుకుతున్న వారు అనశ్యం పలుకుతున్నారు. మరికొందరు ఇతరుల సిఫారసు ద్వారా తప్పించుకుంటామని భావిస్తున్నారు. వీరిది దురాలోచనే. ఒక వ్యక్తి చెడ్డవాడని, అవిశ్వాసి అని, విగ్రహాధకుడని అల్లాహ్‌కు తెలుసు. మరెలా శిక్ష నుండి తప్పించుకోగలడు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

1 : స్తోత్రం, గౌరవం, అల్లాహ్ కొరకే. అల్లాహ్‌యే గౌరవస్తుతుడు. ఇహపరాల్లో పొగడ్లలు, ప్రశంసలు

وَلِسْلَيْمَنَ الرِّجَحُ عُدُوُهَا شَهْرُ وَرَواحْهَا شَهْرٌ
وَأَسْلَنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ
بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغُ مِنْهُمْ عَنْ
آمِرِنَا نُذِقُهُ مَنْ عَذَابُ السَّعِيرِ ﴿12﴾

يَعْبَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ هَخَارِيْبٍ وَّتَمَاثِيلَ
وَجَفَانٍ كَأْجَوَابٍ وَّقُدُورٍ رُّسِيْتٍ إِعْمَلُوا أَلَّ
دَاؤَدْ شُكْرًا وَّقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيِّ الشَّكُورِ ﴿13﴾

فَلَهُمَا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ
إِلَّا ذَآبَةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْ سَاتَةٍ فَلَهُمَا حَرَّ
تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا
لَيْثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِمَّينَ ﴿14﴾

ఆయనకే చెందుతాయి. భూమ్యాకాశాల్లో ఆయనే స్వరించటం జరుగుతూ ఉంటుంది. ప్రాణులకు ఆయనే అనుగ్రహాలు, కానుకలు, ఉపకారాలు ప్రసాదించాడు. ఇదంతా ఆయన అనుగ్రహం వల్లే జరుగుతుంది. ఆయనే విశ్వానికంతటికీ స్వామి. యజమాని, అందరి పాలకుడు ఆయనే. సూరె ఖసన్ : 70లో కూడా ఈ విషయాన్నే గుర్తు చేయటం జరిగింది. విశ్వంలోని సర్వాధికారాలన్ని ఆయనకే చెందుతాయి. అల్లాహ్ యే అగోచర జ్ఞానం కలవాడు. మానవుడు చేసే పనులన్నీ అల్లాహ్ కు తెలుసు. అల్లాహ్ తన దాసుల పట్ల ఎంతో దయగలవాడు. అందువల్ల విశ్వాసులు పాపకార్యాలు చేసిన తరువాత కూడా పశ్చాత్తాపం చెందితే వారిని వెంటనే క్షమిస్తాడు. అయితే విశ్వాసులు ఆయన్నే నమ్మకుంటారు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్రొకసీర్)

అవిశ్వాసులకు మరణానంతరం ప్రజలు ఎలా సజీవపరచబడుదురు అనే విషయంపై నమ్మకం కలిగేది కాదు. అల్లాహ్ కు భూమిలో ఉన్న ప్రతి వస్తువు గురించి తెలుసు. ఏ పదార్థం ఎక్కడున్నా అల్లాహ్ ఆదేశాన్నమసరించే వచ్చిస్తుంది. అదేవిధంగా క్రిందికి వెళ్ళే ఆత్మలు, పైకి వచ్చే ఆత్మలు అన్ని అల్లాహ్ జ్ఞానపరిధిలో ఉన్నాయి. మరి సందేహం ఎక్కడుంది? (తఫ్ఫీర్ ఇబ్రొన్ ఖుర్జాన్)

పరలోక తిరస్కారం ఖుర్జాన్లా మూడు చోట్ల ప్రమాణం చేసి ప్రతయం తప్పకుండా రానున్నదని స్వష్టపర్మబడింది. (యూమున్ : 53). (అల్ ఆరాఫ్ : 64), అదేవిధంగా మరోచోట కూడా పేరొన్నటం జరిగింది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్రొకసీర్)

దావూద్ (అ)కు ప్రత్యేక అనుగ్రహాలు దైవదౌత్యం, జబూర్ ప్రసాదించబడ్డాయని పేరొన్నబడింది. దావూద్ (అ) అల్లాహ్ ను స్వరించేటప్పుడు కొండలు, పట్లులు కూడా ఆయనతో పాటు అల్లాహ్ ను కీర్తించేవి. మరో విశేషం ఏమిటంటే అల్లాహ్ ఇనుమను దావూద్ చేతిలో క్రొవ్వుగా మార్చివేశాడు. ఆయన దానితో రకరకాల ఆయుధాలు, యుద్ధసామగ్రి తయారుచేసేవారు. ఇంకా ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను ప్రార్థించేవారు. అల్లాహ్ అందరినీ కనిపెట్టి ఉన్నాడు. తీర్పుదినం నాడు విచారణ జరిపి తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. అల్లాహ్ సులైమాన్ కొరకు గాలిని నియమించాడు. ఆయన గాలిలో ప్రయాణం చేసేవారు. ఒక దినంలో రెండు నెలల ప్రయాణం చేసేవారు. అతని కొరకు ఇత్తడి ఊట ప్రభవింపజేయటం జరిగింది. దానితో అతడు రకరకాల వస్తుసామగ్రి తయారు చేసేవారు. జిన్నులు అతనికి విధేయులై ఉండేవారు. అతని సూచనల మేరకు కార్యాలు నెరవేర్చేవారు. అంతేకాక సులైమాన్కు అవిధేయత చూపిన వారికి తీర్పుదినం నాడు కలిన శిక్షకు గురిచేస్తామని హాచ్చరించటం జరిగింది.

ఆ తరువాత మేము సులైమాన్కు, కృతజ్ఞత చూపమని ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ఆరాధనలో నిమగ్నమయి ఉండమని నమాజ్ స్థాపించమని, జకాత్ చెల్లించమని, దైవాదేశాలను, నిషిద్ధాలను దృష్టిలో ఉంచమని ఆదేశించామని అల్లాహ్ పేరొన్నాడు.

వ్యాఖ్యాతలు ఇలా పేరొన్నారు : అల్లాహ్ అనుగ్రహాలకు, ఉపకారాలకు కృతజ్ఞతగా సత్కార్యాలు చేయాలని ఆదేశించటం జరిగింది. అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలై ఉండాలి. కృతజ్ఞతలు ఆచరణల ద్వారా తెలుపుకోవాలి. కేవలం నోటితో పలికితే చాలదు. అయితే చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే కృతజ్ఞతలై ఉంటారు.

ఇబ్రొ అబ్రాహామ్ (ర) ఉల్లేఖనం : సులైమాన్ (అ)కు అతని మరణ సమయం ఆసన్నమయినదని తెలియపర్మబడింది. అప్పుడు సులైమాన్ (అ), “ఓ నా ప్రభు! నా మరణ వార్త జిన్నులకు తెలియనివ్వకు. అప్పుడు ప్రజలు జిన్నులకు అగోచర జ్ఞానం లేదని తెలుసుకుంటారు” అని ప్రార్థించారు. ఆ తరువాత సులైమాన్ (అ) తన చేతి కర సహాయంతో నమాజ్ చదవసాగారు. ఆ స్థితిలోనే ఆయనకు మరణం సంభవించింది. జిన్నులు తమ పని తాము చేస్తూ ఉన్నారు. చాలా కాలం వరకు జిన్నులకు సులైమాన్ మరణవార్త తెల్పిరాలేదు. అల్లాహ్ ఆదేశంపై ఒక చీడపురుగు ఆయన చేతికర్మను క్రింది నుండి తినేసింది. ఆ వెంటనే సులైమాన్ (అ) మృతదేహం క్రిందపడిపోయింది.

(15) సబా కొరకు స్వయంగా వారి స్వస్థలంలోనే ఒక సూచన ఉండేది. కుడిప్రక్కా, ఎడమప్రక్కా రెండు వైపులా రెండు తోటలు; మీ ప్రభువు ప్రసాదించిన దానిని తినండి. అయినకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఉండండి. దేశమేమో మంచిది, పవిత్రమైనది. ప్రభువేమో మన్మించేవాడు. (16) అయినప్పటికీ వారు విముఖత చూపారు. చివరకు మేము వారిపైకి కట్టలు తెంచే వరదను పంపాము. వారి పూర్వపు రెండు తోటల స్థానంలో మరో రెండు తోటలను వారికి ఇచ్చాము. వాటిలో చేదుపండ్లు, రుబావుక వృక్షాలు ఉండేవి, కొన్ని రేగిచెట్లు కూడా ఉండేవి. (17) ఇది వారి అవిశ్వాసానికి మేము వారికిచ్చిన ప్రతిఫలం. కృతఫ్ముడైన మానవుడికి తప్ప ఇటువంటి ప్రతిఫలాన్ని మేము మరెవ్వరికీ ప్రసాదించము. (18) మేము వారికి, మేము శుభాలు ప్రసాదించిన పట్టణాలకూ మధ్య స్వస్థంగా కనిపించే జనపదాలు స్థాపించాము. వాటిలో ప్రయాణ దూరాలను ఒక అంచనా ప్రకారం ఏర్పాటు చేశాము. “ఈ మార్గాలలో రేయింబవళ్ళు సురక్షితంగా ప్రయాణం చేయండి.” (19) కానీ వారు, “మా ప్రభూ! మా ప్రయాణ దూరాలను పొడిగించు” అని అన్నారు. వారు తమకు తామే అన్యాయం చేసుకున్నారు. చివరకు మేము వారిని ఒక గాఢగా మిగిల్చాము. చెల్లాచెదురు చేసి వేశాము. నిశ్శయంగా ఇందులో సహనశీలుడూ, కృతజ్ఞుడూ అయిన ప్రతి వ్యక్తికి సూచనలు ఉన్నాయి.

అప్పుడు సులైమాన్ (అ) మరణించారని జిన్నులకు తెలిసింది. అప్పుడు “ఒకవేళ మాకు అగోచర జ్ఞానమే గనుక ఉంటే మాకు ఈ అవస్థ పట్టేది కాదు” అని పరస్పరం తెలుపుకున్నారు. ఇదంతా ఎందుకు జరిగిందంటే సులైమాన్ (అ) కాలంలో జిన్నులకు అగోచర జ్ఞానం ఉందని ప్రజలు భావించేవారు. ఈ వాక్యాల ద్వారా దీన్ని ఖండించటం జరిగింది.

పై వాక్యంలో అల్లాహుకు కృతజ్ఞులైన దాసులను గూర్చి ప్రతిఫలంగా వారిపై కురిపించిన అనుగ్రహాలను గూర్చి ప్రస్తావించటం జరిగింది. ఇప్పుడు అల్లాహు తన ప్రత్యేక అనుగ్రహాలను కురిపించిన జాతిని గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. కానీ వారు అవిశ్వాసానికి, కృతఫ్ముతకు పాల్పడ్డారు. ఘలితంగా వారి నుండి అనుగ్రహాలన్నిటినీ వెనక్కి తీసుకోవటం జరిగింది. వారిని అవమానకరమైన స్థితికి చేర్చటం జరిగింది. (త్తేసీరుప్రహ్నాన్)

لَقَدْ كَانَ لِسَبَبِا فِي مَسْكَنِهِمْ أَيْةٌ ۝ جَنَّتِنِ عَنْ
يَمِّينِ وَشِمَاءِ ۝ كُلُّوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَآشْكُرُوا
لَهُ ۝ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبْ ۝ غَفُورٌ ۝ 15

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيِّلَ الْعَرِيمِ
وَبَدَلْنَاهُمْ بِجَنَّتِيهِمْ جَنَّتِيْنِ دَوَائِيْنِ أُكْلِ خَمْطِ
وَأَكْلِ وَشَيْءٍ مِنْ سِلْرٍ قَلِيلٍ ۝ 16
ذَلِكَ جَزْيَهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۝ وَهُلْ نُجِيزِي إِلَّا
الْكُفُورَ ۝ 17

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي لَرْ كُنَا فِيهَا
قُرَى ظَاهِرَةً وَقَدَرُنَا فِيهَا السَّيِّرَ طَسِيرُوا فِيهَا
لَيَالِي وَأَيَّامًا أَمِينِينَ ۝ 18

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمْوَا أَنْفَسَهُمْ
فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَرْقَنَهُمْ كُلَّ مُهَزَّقٍ طَإِنَّ فِي
ذَلِكَ لَأَيِّنِ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝ 19

(20) వారి విషయంలో షైతాన్ తన అనుమానం నిజమైనదని తెలుసుకున్నాడు. వారు అతడినే అనుసరించారు. విశ్వాసులైన ఒక చిన్న వర్గం వారు తప్ప. (21) షైతానుకు వారిపై ఎలాంటి అధికారమూ లభించి ఉండలేదు. కానీ ఇదంతా ఎందుకు జరిగిందంటే, పరలోకాన్ని విశ్వసించిన వాడెవడో దానిని గురించి సంశయపడిన వాడెవడో మేము చూడగోరాము. నీ ప్రభువు ప్రతి విషయాన్ని కనిపెట్టి ఉన్నాడు. (22) (ప్రవక్తా! ఈ ముప్రిక్కులతో) ఇలా అను, “అల్లాహ్ ను కాదని మీరు ఆరాధ్యలుగా భావించిన వారిని పిలిచి చూడండి. వారు ఆకాశాలలోగాని, భూమిలోగాని, రవ్వంత వస్తువుకు కూడా యజమానులు కారు. ఇంకా వారు భూమ్యాకాశాల ఆధిపత్యంలో భాగస్వాములూ కారు. వారిలో ఎవ్వడూ అల్లాహ్ కు సహాయకుడూ కాడు.

(23) అల్లాహ్ ఏ వ్యక్తి విషయంలో సిఫారసుకు అనుమతి ఇచ్చాడో, ఆ వ్యక్తికి తప్ప మరివరికీ ఏ సిఫారసూ అల్లాహ్ సమక్కంలో లాభదాయకం కాదు, చివరకు ప్రజల హృదయాల నుండి భయం తొలగిపోయినప్పుడు, వారు (సిఫారసు చేసేవారిని) “మీ ప్రభువు ఏమని సమాధానం పలికాడు?” అని అడుగుతారు. వారు, “సరైన సమాధానమే పలికాడు, ఆయన మహిమాన్యితుడు, మహాస్నతుడూను” అని చెబుతారు. (24) (ప్రవక్తా!) వారిని ఇలా అడుగు, “ఆకాశాల నుండి, భూమి నుండి మీకు ఉపాధిని ఎవడు ఇస్తున్నాడు?” ఇలా అను, “అల్లాహ్ యే. ఇప్పుడు నిశ్చయంగా మేమా, మీరో ఎవరో ఒకరు మాత్రమే సన్మార్గంలో ఉన్నాము లేదా స్పృష్టమైన మార్గట్రష్టప్తుంలో పడి ఉన్నాము.” (25) ఇంకా వారితో ఇలా అను, మేము చేసిన తప్పులను గురించి మిమ్మల్ని ఏమాత్రం ప్రశ్నించటం జరగదు. మీరు చేస్తూ ఉన్న దానిని గురించి మమ్మల్ని అడగటం జరగదు.” (26) ఇలా అను, “మన ప్రభువు మనల్ని సమావేశపరుస్తాడు. తరువాత మన మధ్య సరైన తీర్పు చేస్తాడు. ఆయన అన్నీ తెలిసిన న్యాయాధిపతి.”

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِنْلِيُّسْ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿20﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّنْ سُلْطَنٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ
يُّوْمِنُ بِالْأُخْرَةِ هُمْ هُوَمُهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ حَفِيْظٌ ﴿21﴾

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ رَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَلَا
يَمْنَلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شَرِيكٍ وَمَا لَهُمْ مِّنْ
ظَاهِيْرٍ ﴿22﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ اللَّهُ
إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ
قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿23﴾

قُلْ مَنْ يَرِزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ
اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَى هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٌ ﴿24﴾

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا² أَجْرَمُنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا
تَعْلَمُونَ ﴿25﴾

قُلْ يَجْمِعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ
وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيُّمُ ﴿26﴾

(27) వారితో ఇలా అను, “ఆయనకు భాగస్వాములుగా మీరు చేర్చిన ఆ శక్తులేవో నాకూ కొంచెం చూపించండి.” ఎంతమాత్రం కాదు.

అల్లాహో మాత్రమే శక్తిమంతుడు, వివేకపంతుడును.

(28) ఓ ప్రవక్త! మేము నిన్ను సర్వమానవులకు శుభవార్తను ఇచ్చేవాడుగా, పొచ్చరిక చేసేవాడుగా నియమించి పంపాము. కానీ చాలామంది మానవులు దీనిని ఎరుగరు.

(29) వారు నీతో ఇలా అంటారు, “నీవు నిజాయితీపరుడవే అయితే, ఆ (ప్రశ్నయ) వాగ్దానం ఎప్పుడు నెరవేరుతుంది?”

(30) ఇలా అను, “మీ కొరకు ఆ దినపు గడువు నిర్ణయమయ్యే ఉన్నది. దాని రాకను మీరు ఒక గంట ఆలస్యమూ చేయలేరు, ఒక గంట ముందూ చేయలేరు.”

(31) ఈ అవిశ్వాసులు ఇలా అంటున్నారు, “మేము ఈ ఖుర్జాన్ ను ఎన్నటికీ విశ్వసించము. దీనికి పూర్వం వచ్చిన ఏ గ్రంథాన్ని అంగీకరించము.” ఈ దుర్మార్గులు తమ ప్రభువు సమక్షంలో నిలబడినప్పటి స్థితిని నీవు చూస్తే ఎంత బాగుండును! అప్పుడు వారు ఒకరిపై ఒకరు నిందారోపణలు చేసుకుంటూ ఉంటారు. ప్రపంచంలో అణగద్రొక్కబడిన వారు పెద్దలమనుకున్న వారితో, “మీరు లేకపోయినట్లయితే మేము విశ్వాసులమై ఉండేవారము” అని అంటారు.

(32) ఆ పెద్దలమనుకున్న వారు, అణగద్రొక్కబడిన వారికి ఇలా జవాబు ఇస్తారు, “మీ వద్దకు వచ్చిన సన్మార్గాన్ని అవలంబించకుండా మేము మిమ్మల్ని ఆపామా? లేదు. మీరే అంతట మీరే అపరాధులు, అహంకారులు.

قُلْ أَرُونِيَ الَّذِينَ أَحْقَتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ
هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿27﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَةً لِلنَّاسِ بِشِيرًا وَنَذِيرًا
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿28﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ ﴿29﴾

قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً
وَلَا تَسْتَقْبِلُونَ ﴿30﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهِنَا الْقُرْآنَ وَلَا
يَالَّذِي بَيْنَ يَدِيهِ وَلَوْ تَرَى إِذَ الظَّلَمُونَ
مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۝ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى
بَعْضِ الْقَوْلِ ۝ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَا مُؤْمِنِينَ ﴿31﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَخْنُونُ
صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ
كُنْتُمْ فُجُورٍ مِينَ ﴿32﴾

(33) ఆ బలహీనులు ఇలా అంటారు, “కాదు, ఇది మీరు అహోరాత్రులు పన్నిన కుట్ట. అల్లాహ్ ను తిరస్కరించండి అని, ఇతరులను భాగస్వాములు చెయ్యండి అనీ మీరు మాకు బోధించారు.” చివరకు వారు శిక్షను చూసినప్పుడు, తమ మనస్సులలో పశ్చాత్తాపవడతారు. మేము ఈ అవిశ్యాసుల మెడలకు ఇనువ పట్టాలు వేస్తాము. ప్రజలకు వారి కర్మాలు ఎలాంటివో అలాంటి ప్రతిఫలమే దొరుకుతుంది. దానికి భిన్నమైన ప్రతిఫలాన్ని వారికి ఇవ్వటం సాధ్యమా?

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبِرُوا بِأَلْ
مَكْرُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَا أَنْ نَكْفُرُ بِاللهِ
وَجَعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرَوْا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوْا
الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَلَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ
كَفَرُوا هَلْ يُجَزِّوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿33﴾

15 - 33 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో దావూద్ (అ)కు, సులైమాన్ (అ)కు గొప్ప రాజ్యాన్ని, జ్ఞానాన్ని, వివేకాన్ని ప్రసాదించటం జరిగిందని పేరొన్నబడింది. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహోలను పొంది ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. దీని కారణంగా వారిపై అల్లాహ్ శుభాలు కురుస్తూ ఉన్నాయి. ఈ వాక్యాల్లో సబా నగరం వారికి కూడా అనుగ్రహోలను ప్రసాదించటం జరిగిందని, పంటలు, పొలాలు, వనాలు, తోటలు సస్యశాఖలమైన దేశం ప్రసాదించటం జరిగిందని, కాని వాటిని పొంది వారు అవిధేయతకు పాల్పడ్డారని, ఘలితంగా వారిని దైవశిక్షకు గురిచేయడం జరిగిందని విశదపరచటం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ రెండు ఉదాహరణలను మక్కా అవిశ్యాసుల ముందు ఉంచటం జరిగింది. వీరు ఏ మార్గాన్నయినా అనుసరించగలరు. విశ్వసించటం లేదా తిరస్కరించటం వారి చేతుల్లోనే ఉండని పేరొన్నటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : సబా ఒక జాతి పేరు. ఈ జాతిని సబా అనే పేరుగల రాజీ ఏలుతూ ఉండేది. వారు సులైమాన్ కాలంలో ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఈనాడు దీన్ని యమన్ అంటారు. ఇది సస్యశాఖలమైన దేశం. ఈ దేశం వ్యాపార కేంద్రంగా ఉండేది. ఈ దేశంలో మానవ అభీవృద్ధికి కావలసిన వనరులన్నీ ఉండేవి. నగరానికి రెండు వైపులా పర్వతాలు ఉండేవి. ఘలితంగా నీరు నదుల ద్వారా, కాలుపల ద్వారా నగరంలోకి వచ్చేది. ఈ దేశంలో తోటలు వనాలు ఎప్పుడూ నిండుగా ఉండేవి. ఎటు చూసినా పచ్చనిచెట్లు కనబడేవి. (ఫత్హుల్ ఖదీర్) (అహ్మానుల్ బయాన్)

అల్లాహ్ వారికి లెక్కలేనన్ని అనుగ్రహోలను ప్రసాదించాడు. మీ ప్రభువు ప్రసాదించిన అహోరాన్ని తిని, ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తే సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండమని, పాపాలకు దూరంగా ఉండమని ఆదేశించాడు. కాని వారు కృతజ్ఞులుగా మెలిగేబదులు కృతఫ్సుతకు పాల్పడ్డారు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తలకు అవిధేయత చూపారు. ఘలితంగా వారు నిర్మించిన అనకట్టలను అల్లాహ్ నాశనం చేశాడు. వర్షపు నీరు నగరంలోనికి ప్రవేశించింది. ఇళ్ళన్నీ మునిగిపోయాయి. నగర వ్యవస్థ అంతా అస్త్రవ్యస్తం అయిపోయింది. ప్రజలు అక్కడి నుండి పారిపోయారు. కష్టాలకు, నష్టాలకు గురయ్యారు.

17 : వారి కృతఫ్సుతకు బదులుగా వారిని ఈ విధంగా శిక్షించటం జరిగిందని, అల్లాహ్కు కృతజ్ఞతలు చూపిన వారి నుండి అల్లాహ్ తన అనుగ్రహోలను వెనక్కి తీసుకుంటాడని, కష్టాలకు నష్టాలకు గురిచేస్తాడని పొచ్చరించటం జరిగింది.

(34) మేము హెచ్చరిక చేసేవానిని ఏదైనా పట్టణానికి పంపినప్పుడు, ఆ పట్టణంలోని సంపన్ములు, “నీవు తీసుకొనివచ్చిన సందేశాన్ని మేము విశ్వసించము” అని అనకుండా ఉండటం అనేది ఎన్నడూ జరగలేదు. (35) వారు ఎల్లప్పుడు ఇలానే అన్నారు, “మేము నీకంటే ఎక్కువ సంపదసూ, ఎక్కువ సంతానాన్ని కలిగి ఉన్నాము. మేము ఎంతమాత్రం శిక్షింపబడేవారము కాము.”

(36) ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “నా ప్రభువు తనకు ఇష్టమైన వారికి విస్తారంగా ఉపాధిని ప్రసాదిస్తాడు, తనకు ఇష్టమైన వారికి ఆచితుచి ఇస్తాడు. కానీ చాలామంది దీని యదార్థాన్ని గ్రహించరు.”

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَذْيٍ إِلَّا قَالَ
مُتَرْفُوهَا إِنَّا هَمَّا أَرْسَلْتُمْ بِهِ كُفَّرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ
بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّيْ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِيرُ
وَلِكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

٤
١٠

మొదట అల్లాహ్ సబా రాజీ జాతికి ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలను గూర్చి ప్రస్తావించాడు. ఆ తరువాత వారి అవిశ్వాసం వల్ల వారిని ఆపదలకు, కష్టాలకు గురిచేయటాన్ని ప్రస్తావించాడు. ఇప్పుడు వారి పట్టణాలను గురించి ప్రస్తావిస్తున్నాడు. అల్లాహ్ వీరికి సౌకర్యాలన్ని కల్పించాడు. ప్రతి వస్తువు వీరికి అందుబాటులో ఉండేది. ఈ కాలంలో యమ్ మరియు సిరియాలలో 4,700 పట్టణాలు ఉండేవని ప్రతీతి. అల్లాహ్ కు వీరి ప్రవర్తన ఏమాత్రం నచ్చలేదు. వీరి పట్టణాలను శిథిలాలుగా మార్చివేశాడు. వారి వాస్తవాలను కథలుగా మార్చివేశాడు. ఈ సంఘటనల్లో, విశ్వాసుల కొరకు ఎన్నో గుణపారాలు, హితబోధలు ఉన్నాయని అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. (తైసీరురుహ్మైన్)

అంటే పైతాను మానవుల్ని ఎటువంటి స్కాయ్థారాలు లేకుండానే ప్రేరేపిస్తాడు. ప్రజలను ఏమాత్రం బలవంతం చేయడు. వారిని నిస్పాత్యుతకు గురి చేయడు. అయితే ప్రజలను మోసం చేసి తీరని కోరికలను కల్పిస్తాడు. ఈ విధంగా మానవుల్ని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడు. ప్రజలు వాడి అసత్య వాగ్దానాలను నమ్మి వాడి మోసాలకు గురి అవుతారు.

ఇభీన్ ఆదమ్ సంతానంలోని చాలామందిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడని వాగ్దానం చేసి ఉన్నాడు. నేను అన్ని వైపుల నుండి మానవులను ప్రేరేపిస్తానని, వారిని పాపాత్ములుగా మార్చివేస్తానని, వారిలో చాలామంది కృతఫుతకు పాల్వడతారని ఛాలెంజ్ చేశాడు. (అల్ ఆరాఫ్ : 61 - 71) (అహోసనుల్ బయాన్)

అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండా ఎవరూ సిఫారసు చేయలేరు. తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండా ఎవరూ తమ పెదవిని కూడా కడవలేరు. దీని గురించి (అల్ బఖర : 55) (నజ్జు: 26) లలో పేర్కొనుటం జరిగింది. అల్లాహ్ అనుమతి ఇచ్చినవారే సిఫారసు చేయగలరు. ఎవరి కొరకు అనుమతి ఇస్తే వారికొరకే సిఫారసు చేయడం జరుగుతుంది. తీర్పుదినం నాడు మానవులు, జిన్నులు, దైవదూతులు భయంతో వణికిపోతూ ఉంటారు.

మహోప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “నేను సజ్దాలో పడిపోతాను. అల్లాహ్ కోరినంత వరకు సజ్దాలోనే ఉంటాను. ఆ తరువాత ఓ ముహమ్మద్! తల ఎత్తు. నీ విన్నపం స్వీకరించబడుతుంది. ఏమి కావాలో అడుగు. ఇవ్వబడుతుంది. సిఫారసు చేయి. సిఫారసు స్వీకరించబడుతుంది అని పలకబడుతుంది. ఆ తరువాత దైవదూతుల నుండి భయం క్రమంగా పోతూ ఉంటుంది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్న్ కసీర్)

(37) మిమ్మల్ని మాకు దగ్గర చేసేది, మీ సంపదకానీ, మీ సంతానంకానీ కాదు, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు మాత్రమే మాకు దగ్గరవుతారు. ఇటువంటి వారికి తాము చేసిన దానికి రెట్టింపు ప్రతిఫలం లభించేది. వారు ఎత్తయిన భవనాలలో సురక్షితంగా ఉంటారు. (38) ఇక మా వాక్యాలను చులకన పరచటానికి నిరంతరం ప్రయత్నం చేసేవారు, వారు యాతనకు గురి అపుతారు. (39) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “నా ప్రభువు తన దాసులలో తన కిష్టమైన వారికి విశ్వతమైన ఉపాధిని ఇస్తాడు. తన కిష్టమైన వారికి ఆచితూచి ఇస్తాడు. మీరు దేనిని ఖర్చు చేసినప్పటికీ దాని స్థానంలో ఆయనే మీకు మరింత ఇస్తాడు, ఉపాధి ఇచ్చే వారందరికంటే ఆయనే శ్రేష్ఠుడైన ఉపాధి ప్రదాత.

(40) ఆయన మానవులందరినీ సమావేశపరిచే రోజున దైవదూతులను, “వీరు మిమ్మల్నే ఆరాధిస్తూ ఉండేవారా?” అని అడుగుతాడు. (41) అప్పుడు వారు ఇలా జవాబు చెబుతారు, “నీవు పరిపుద్ధుడవు. మా సంబంధం నీతోనేగాని విరితో మాత్రం కాదు, అసలు వీరు మమ్మల్ని కాదు, జిన్నాతులను ఆరాధించేవారు, వీరిలో చాలామంది వారినే విశ్వసించారు.” అప్పుడు మేము ఇలా అంటాము;

(42) ఈ రోజున మీలో ఎవరూ ఎవరికి లాభాన్నిగానీ, నష్టాన్ని గానీ కలిగించలేరు. మేము దుర్మార్గులతో, ‘ఇక రుచి చూడండి మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండే నరకబాధను’ అని అంటాము. (43) సృష్టమైన మా వాక్యాలను వారికి వినిపించినప్పుడు వారు, “ఈ వ్యక్తి మీ తాతముత్తాతలు ఆరాధించిన ఆరాధ్యల నుండి మిమ్మల్ని దూరం చేయాలని కోరుతున్నాడు” అని అంటారు. ఇంకా, “ఇది (బుర్జాన్) కేవలం కల్పితమైన అబధ్యం మాత్రమే” అని అంటారు. ఈ అవిశ్వాసుల ముందుకు సత్యం వచ్చినప్పుడు, వారు ఇది సృష్టమైన మంత్రజాలమే అని అన్నారు,

وَمَا آمُوا لِكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقْرِبُ كُمْ
عِنْدَئِذٍ لَّا مِنْ أَمْنٍ وَعِمَلٍ صَالِحٍ فَأُولَئِكَ
لَهُمْ جَزَاءُ الظِّلْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرْفَةِ
أَمْنُونَ ﴿37﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي أَيْتَنَا مُعْجِزِينَ أُولَئِكَ فِي
الْعَذَابِ مُخْضَرُونَ ﴿38﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا آنْفَقُثُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُحْلِفُ
وَهُوَ خَيْرُ الرِّزْقِينَ ﴿39﴾

وَيَوْمَ يَعْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمُلِّكَةِ
آهُؤُلَاءِ إِيمَانُكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿40﴾

قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُوَّنِهِمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّةَ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿41﴾
فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِيَعْصِي نَفْعًا وَلَا
ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ
إِلَّيْكُنْتُمْ إِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿42﴾

وَإِذَا تُشْلَى عَلَيْهِمْ أَيْتُنَا بَيِّنِتْ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا
رَجْلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّ كُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ
أَبَاوْ كُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرٌ
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَهَا جَاءَهُمْ لَا إِنْ هَذَا
إِلَّا سُحْرٌ مُّبِينٌ ﴿43﴾

(44) వాస్తవానికి మేము వారికి ఇది వరకు కూడా ఏ గ్రంథాన్ని వారు చదివేందుకు ఇవ్వలేదు, నీకు పూర్వం వారివైపునకు పొచ్చరిక చేసేవారినెవరినీ పంపలేదు. (45) వారికి పూర్వం గతించినవారు ఇదే విధంగా తిరస్కరించారు, మేమువారికి ఇచ్చిన దానిలో పదో వంతుకు కూడా వీరు చేరలేదు. కాని వారు నా ప్రవక్తలను నిరాకరించినప్పుడు, చూడండి నేను, వారికి విధించిన శిక్ష ఎంత కలిసంగా ఉండేదో. (46) ఓ ప్రవక్త! వారితో ఇలా అను, “నేను మీకు ఒక విషయాన్ని బోధిస్తున్నాను. అల్లాహ్ కోసం, మీరు ఒక్కరూక్కరూ ఇద్దరిద్దరూ కలిసి మీ మేధను ఉపయోగించి ఆలోచించండి, అసలు మీ సహచరుని మాటలలో పిచ్చితనం ఏముందో అని? అతను, ఒక తీవ్రమైన శిక్ష రావటానికి ముందు మీకు పొచ్చరిక చేసేవాడు మాత్రమే. (47) వారితో ఇలా అను, “ఒకవేళ నేను మీనుండి ప్రతిఫలమేదైనా కోరి ఉంటే, దానిని మీరే ఉంచుకోండి, ఇక నా ప్రతిఫలం అది అల్లాహ్ బాధ్యత, ఆయన సర్వసాక్షి!” (48) వారితో ఇలా అను, “నా ప్రభువు (నాకు) సత్యస్వార్థిని పంపుతున్నాడు. ఆయన గుప్తములైన యదార్థాలను అన్నింటినీ ఎరిగినవాడు.” (49) ఇలా అను, “సత్యం వచ్చేసింది ఇక అసత్యం మొదటి సారి కూడా ఏమీ చేయలేకపోయింది. మలిసారి కూడా ఏమీ చేయజాలదు.” (50) ఇలా అను, “ఒకవేళ నేను మార్గట్రఫ్పుడనైతే, నా మార్గట్రఫ్పుత్వాను పాపం నా మీదనే ఉంటుంది. ఒకవేళ నేను సన్మార్గంపై ఉంటే, నా ప్రభువు నాపై అవతరింపజేసే వహీ ఆధారంగానే ఉన్నాను. ఆయన అన్ని వింటాడు, ఆయన దగ్గరలోనే ఉన్నాడు.” (51) నీవు ఆ సమయంలో వారిని చూస్తే ఎంతో బాగుండు. అప్పుడు వారు భయకంపితులై తిరుగుతూ ఉంటారు, ఎటూ తప్పించుకుని పోలేరు. దగ్గరనుండే పట్టుకోబడతారు.

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَذْرُسُونَهَا وَمَا آرْسَلْنَا
إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿44﴾
وَكَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ لَا وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ
مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَبُوا رُسُلَنَا فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرٌ ﴿45﴾
ع ١١
قُلْ إِنَّمَا أَعْظُمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا بِاللهِ مَشْتَقِي
وَفُرَادِي ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا أَنَّ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ
جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدِيْنِي عَذَابٌ
شَدِيدٌ ﴿46﴾
قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِي
إِلَّا عَلَى اللهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿47﴾
قُلْ إِنَّ رَبِّيْ يَقْنِدُ فِي الْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿48﴾
قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّيُ الْبَاطِلُ وَمَا
يُعِيدُ ﴿49﴾
قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ فَإِنَّمَا أَصِيلُ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ
اهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوَحَّيَ إِلَيَّ رَبِّيْ إِنَّهُ سَمِيعٌ
قَرِيبٌ ﴿50﴾
وَلَوْ تَرَى إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتٌ وَأَخِذُوا مِنْ مَكَانٍ
قَرِيبٌ ﴿51﴾

(52) అప్పుడు వారు, “మేము దానిని విశ్వసించాము” అని అంటారు. వాస్తవానికి దూరమైపోయిన వస్తువు ఇప్పుడెలా చేతికందుతుంది. (53) ఇదివరకు వారు అవిశ్వసానికి పాల్పడి ఉన్నారు; నిజం తెలుసుకో కుండానే, దూరం నుంచే ఊహపోహలు చేశారు. (54) అప్పుడు వారు తాము ఎక్కువగా కోరుకునే దానికి దూరం చేయబడతారు; వారివంటి వారి పూర్ణీకులు దూరం చేయబడినట్లు. వారు కూడా వ్యాకులపరిచే సందేహానికి లోనై ఉండేవారు.

وَقَالُوا أَمَنَّا بِهِ وَأَنِّي لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ مَكَانٍ
بَعْيَدٌ ﴿52﴾

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلٍ وَيَقُولُونَ إِلَغْيَيِ
مِنْ مَكَانٍ بَعْيَدٍ ﴿53﴾

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فَعَلَ
إِلَشْيَا عِهْمَ مِنْ قَبْلٍ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَيْءٍ
مُّرِيُّبٍ ﴿54﴾

6
12

34 - 54 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

గత వాక్యాల్లో సబా జాతిని కృతమ్మత వల్ల, సత్యాన్ని వ్యతిరేకించటం వల్ల నాశనం చేయడం జరిగిందని పేర్కొనబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వసులు, విగ్రహాధకులు తమ అధిక సంతానం, అధిక ధన సంపదల వల్ల సత్యతీరస్యార్థానికి పాల్పడ్డారని చెబుతూ ఓ అవిశ్వసులారా! సబా జాతి వద్ద ధనసంపదలు, అధికారం అధికంగా ఉన్నప్పటికీ వారు నాశనం అయ్యారని మీకూ ఇదే గతి పదుతుందని పోచ్చరించటం జరిగింది. చివరికి విశ్వసులే సాఫల్యం పొందుతారని ప్రవక్త (స)ను ఓదార్ఘటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

34 : ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త (స)ను తన బాధ్యతను నిశ్చింతగా నెరవేర్చమని, వ్యతిరేకుల చర్యలకు ప్రభావితులు కారాదని, మరో ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే మేము పంపిన ప్రవక్తలందరినీ వారి ప్రజలు, ధనబలంతో, అంగబలంతో తిరస్కరించారని, బలహీనులే విశ్వసించారనీ, ప్రవక్త (స)ను ఓదార్ఘటం జరిగింది. సూహో జాతి, సమూద్ జాతి (అమ్మాలూ : 111), (హూద్ : 27), (అల్ ఆరాఫ్ : 75,76), (అల్ అన్ ఆమ్ : 53) మొదలైన జాతులు తమ ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. అదేవిధంగా మేము కొందరిని ద్వారా పరీక్షిస్తాము అని పేర్కొనడం జరిగింది.

అధిక ధన సంపద, సంతానం మత్తులో పడి ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. అసలు వారు ప్రవక్తలను తిరస్కరించటానికి మూల కారణం వారి వద్ద అధిక ధనం, సంతానం ఉండడమే. వారు దీన్ని అల్లాహో తమను ప్రేమించడం వల్లనే జరుగుతుందని భావించేవారు. ఇహలోకంలో మమ్మల్ని ప్రేమించేవాడు, అనుగ్రహిలను ప్రసాదించేవాడు, పరలోకంలో కూడా మమ్మల్ని ప్రేమిస్తాడు. ప్రసాదిస్తాడు అని ధీమా వ్యక్తం చేసేవారు. స్వయంగా అల్లాహో దీన్ని ఖండించాడు. (మూమినుాన్ : 55, 56) చూడండి.

ధనసంపదలు, సంతానం స్నేహితులు, శత్రువులు అందరికీ లభిస్తాయి. అల్లాహో తన వివేకం ద్వారా కొందరిని ధనవంతులుగా, మరికొందరిని పేదవారుగా చేస్తాడు. అయితే దీని గురించి చాలామంది ఆలోచించరు. ధనసంపదలు సంతానం ప్రసాదించటం అల్లాహో ప్రేమకు తార్కాణం కాదు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్రాహిమ్ కసీర్)

ఇక్కడ లభించటం, లభించకపోవటం అన్ని పరీక్షించటానికి. ఇక్కడ పరీక్షించటం జరుగుతుంది. అక్కడ ఫలితం ఇప్పుడుతుంది.

అబూ హుదైర (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : అల్లాహో తన ప్రణాళిక ననుసరించి ఆహోరం అందరికి ప్రసాదిస్తాడు. దానికి ఇష్టేఇష్టేలతో పనిలేదు. ప్రతి రోజు ఇద్దరు దైవదూతలు అవతరిస్తూ ఉంటారు. వారిలో ఒకరు ఖర్చు చేసేవానికి ప్రతిఫలం ప్రసాదించమని, మరొకరు పిసినారి ధనాన్ని నాశనం చేయమని ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. (సహీద్ బుఖారీ - హ.నెం. 1351)

అనస్ (రజి) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ఎవరు పుష్టులమైన ఉపాధిని దీర్ఘాయుష్మను కోరుకుంటారో, వారు తమ బంధువుల పట్ల మంచి ప్రవర్తన కలిగి ఉండాలి.” (సహీద్ బుఖారీ - హ.నెం. 1925) (అహ్మానుల్ బయాన్)

పరలోకంలో విశ్వాసుల స్థితి తెలిసిన తర్వాత ఇప్పుడు అవిశ్వాసుల స్థితిని ప్రస్తావించటం జరిగింది. అంటే మా వాక్యాలను తిరస్కరించేవారు, వాటిని గురించి ప్రజల్లో అనుమానాలను సృష్టించేవారు మా నుండి తప్పించుకుంటారని భావిస్తున్నారు. అలా ఎంతమాత్రం జరుగదు. వారికొరకు వ్యధాభరితమైన నరకశిక్ష తయారు చేయబడి ఉంది. దాన్నండి వారు ఎంతమాత్రం విముక్తి పొందలేరు.

36 : అంటే అల్లాహో దాసులు దైవమార్గంలో ఎంత ఖర్చు చేసినా అల్లాహో వారికి ఇంకా ప్రసాదిస్తూనే ఉంటాడు. ఇంకా తీర్పుదినం నాడు మంచి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

అబూ హుదైర (ర) ఉల్లేఖనం : ఒక హదీసే ఖుదుసీలో అల్లాహో ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు : “ఓ ఆదమ్ పుత్రుడా! ఖర్చు చేయి, నీపై ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది.” (బుఖారీ, ముస్లిం)

అంటే తీర్పుదినం నాడు మానవులను, జిన్నులను తీర్పు మైదానంలోనికి సమీకరించటం జరుగుతుంది. ఇంకా అవిశ్వాసులను, విగ్రహాధకులను చీపాట్లు పెట్టటం జరుగుతుంది. అప్పుడు దైవదూతలను ఇలా ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది. “దైవదూతలారా! నా మాదిరిగానే మీరు దేవుళ్ళా? వారు మిమ్మల్ని ఆరాధించేవారా?” అప్పుడు దైవదూతలు వెంటనే, అల్లాహో తప్ప ఆరాధనకు ఇతరులెవ్వరూ అర్పులు కారని చాటి చెప్పటం, అల్లాహో గొప్పతనాన్ని కొనియాడటం, ఇంకా నీవే మా ఆరాధ్యదప్ప. మేము నీ దాసులం అని విన్నవించుకోవటం జరుగుతుంది. అనలు వీరు పైతాన్నము, ఇభీసును ఆరాధించేవారని వీరిలో చాలామంది వారినే అనుసరించేవారని చెప్పటం జరుగుతుంది.

వ్యాఖ్యాత అబుస్సుడేవ్ ఇలా రాస్తున్నారు : “మహోపర్ మైదానంలో దైవదూతలు తాము ఎంతమాత్రం దైవాలు కాలేమని స్పష్టపరుస్తారు. అప్పుడు అల్లాహో అందరినీ ఉద్దేశించి, మీలో ఎవరూ ఎవరికీ ఎటువంటి లాభనష్టాలు చేకూర్చలేని ఆదేశిస్తాడు. ఇంకా అవిశ్వాసులనుద్దేశించి మీరు ఇహలోకంలో తిరస్కరిస్తూ వస్తున్న దానిని ఇప్పుడు నరకంలో అనుభవిస్తూ ఉండండి అని చీపాట్లు పెడతాడు. (తైసీరుల్రహ్మాన్)

ప్రపంచంలో ఎవరూ ఎటువంటి ప్రతిఫలం లేకుండా ఏదీ చేయరు. అబూ సయాద్ ఖుద్ది (రజి) ఇలా అంటున్నారు. ప్రవక్త (స) అనుచరులు కొందరు ఒక తెగ వారి వద్దకు వెళ్ళారు. వారు వారికి ఆతిథ్యం ఇవ్వటాన్ని నిరాకరించారు. అనుకోకుండా వారి నాయకునికి తేలు కుట్టింది. వారు ప్రవక్త(స) అనుచరుల వద్దకు వచ్చి, మీరేదైనా చికిత్స చేస్తారా అని అడిగారు. అపునని వారు సమాధానం ఇస్తూ దానికి తగిన పారితోషికం చెల్లించుకోవాలని అన్నారు. ప్రవక్త (స) అనుచరులు (అబూసయాద్) సూర్యో ఘాతిషో పరించి అతనిపై ఉడారు. కొన్ని దినాల్లోనే వారి నాయకుడు స్పష్టత పొందాడు. వారికి ఇవ్వబడిన పారితోషికం (మేకలు) తీసుకొని ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. కొందరు దీన్ని గురించి ఇంకా సందేహంలోనే ఉన్నారు. దీన్ని గురించి ప్రవక్త (స)ను విన్నవించుకోగా చిరునవ్వు నవ్వి నీకు సూర్య ఘాతిషో మంత్రంగా కూడా ఉపయోగపడుతుందని నీకు ఎలా తెలుసు? అని అడిగారు. ఆ ఇవ్వబడిన మేకలు తీసుకోమని అందులో నా వంతు కూడా తీయమని అన్నారు.

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

35. ఫాతిర్ సూరా పరిచయం

సూరా ఫాతిర్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 45 వాక్యాలు, 5 రుకూలు ఉన్నాయి. ఇందులో ప్రవక్త (స) సందేశ ప్రచారానికి వ్యతిరేకంగా మక్కా అవిశ్వాసులు నిర్వహిస్తున్న కార్యకలాపాలను ఖండిస్తూ, వారిని హెచ్చరించడం జరిగింది. ప్రవక్త (స) వారిని ఆహ్వానిస్తూ నా మార్గాన్ని అనుసరిస్తే లాభం మీకే అని హితబోధ చేశారు. మీరు ప్రవక్త (స)కు వ్యతిరేకంగా పన్నుతున్న కుట్టలు, పన్నగాలు మీకే వ్యతిరేకంగా పరిణమిస్తాయని, నష్టం మీకే కలుగుతుందని పేర్కొనడం జరిగింది. ఆయన్ని తిరస్కరిస్తే మీకే నష్టం కలుగుతుంది. ప్రవక్త (స) మిమ్మల్ని దేని గురించి హితబోధ చేస్తున్నాడో కొంచెం ఆలోచించండి. మిమ్మల్ని విచారించడం జరుగుతుంది. ఇహలోకం తర్వాత పరలోకం తప్పకుండా ఉంది. అక్కడ మానవుడు తాను చేసిన ప్రతి విషయాన్ని చూసుకుంటాడు. మీరు ఇక్కడ రాత్రి పగలును చూస్తున్నారు. ఆ అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఒక్క వీర్యపు బిందువు ద్వారా సృష్టించాడు. వీటిని గురించి మీ బుద్ధిజ్ఞానాలు సాక్షం ఇవ్వటం లేదా? మంచి వాళ్ళు, చెడ్డవాళ్ళు ఎలా సమానం కాగలరు? మీరు ప్రవక్త (స)ను ఏమాత్రం నష్టపరచలేరని, మీకే నష్టం వాటిల్లే అవకాశాలు ఉన్నాయని ఆయనపై కేవలం హితబోధ చేసే బాధ్యత ఒక్కటే ఉందని విశదపరచబడింది.

35. ఫాతిర్

ఆయతీలు : 45

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

(1) అల్లాహ్ మాత్రమే స్తుతింపడగినవాడు. ఆయన ఆకాశాలనూ, భూమినీ సృష్టించాడు. ఆయన దైవదూతాలను సందేశపూరులుగా నియమిస్తాడు. వారికి రెండేసి, మూడేసి, నాలుగేసి రెక్కలు ఉంటాయి. ఆయన తన సృష్టి స్వరూపాన్ని తన ఇష్టప్రకారం పెంచుతాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రతిది చేయగల సమర్థుడు. (2) అల్లాహ్ ప్రజల కొరకు ఏ కార్యా ద్వారాన్ని తెరిచినా, దానిని అడ్డుకునే వాడెవ్వడూ లేదు. ఆయన మూసివేసిన దానిని అల్లాహ్ తరువాత మళ్ళీ తెరిచేవాడూ ఎవ్వడూ లేదు. ఆయన శక్తిమంతుడు, వివేచనాపరుడు.

45 آیاٰتٍ 35 سُبْرَةٌ فَاطِرٌ مَّيْهٌ رُّوْغَانٰها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَكْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاءَ عِلْمُ الْمُلِّيْكَةِ رُسْلَانُ أُولَئِيَّ أَجْنَاحِهِ مَثْلُونَ وَثُلَثَ وَرْبَعَ بَيْزِيدُ فِي الْخُلُقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكٌ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ لَهُ فَلَا مُرْسَلٌ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(3) ఓ మానవులారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన ఉపకారాలను జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి. అల్లాహ్ కాక, భూమ్యాకాశాల నుండి మీకు ఉపాధినిచ్చే మరొక సృష్టికర్త కూడా ఎవరైనా ఉన్నాడా? ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యాదేవ్యదూ లేదు. అసలు మీరు ఎవరి వల్ల మోసపోతున్నారు? (4) ఇప్పుడు ఒకవేళ వారు నిస్ని తిరస్కరిస్తున్నారు అంటే ఇది కొత్త విషయమేమీ కాదు. నీకు పూర్వం కూడా చాలామంది దైవప్రవక్తలు తిరస్కరించబడ్డారు. వ్యవహరాలన్నీ చివరకు అల్లాహ్ వైపునకే మరలుతాయి. (5) ఓ మానవులారా! నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది. కనుక ప్రాపంచిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసానికి గురిచేయకూడదు. ఆ మహా వంచకుడు కూడా మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో మోసగించ గలగకూడదు. (6) నిస్సందేహంగా పైతాను మీకు శత్రువు. కనుక మీరు కూడా వాడిని శత్రువుగానే భావించండి. వాడు, తన అనువరులు నరకవాసులలో చేరిపోవాలని వారిని తన మార్గం వైపునకు పిలుస్తున్నాడు. (7) అవిశ్వాసానికి పాల్పడేవారికి కలిన శిక్ష పదుతుంది. విశ్వసించి సత్యార్థాలు చేసేవారికి క్షమాభిక్ష, గొప్ప ప్రతిఫలం లభిస్తాయి. (8) ఎవరికి దుష్టార్థం అందంగా కనిపించేలా చేయబడిందో మరియు అతడు దానిని మేలైనదిగా భావిస్తున్నాడో ఆ వ్యక్తి మార్గభ్రష్టత్వానికి అసలు హద్దు అంటూ ఏమైనా ఉండా? యదార్థం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ తాను కోరినవారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడు. తాను కోరిన వారికి రుజుమార్గం చూపుతాడు. కనుక ఓ ప్రవక్త! అనవసరంగా నీ ప్రాణం ఈ ప్రజల కోసం దుఃఖానికి, బాధకూ గురిఅయి హరించిపోకూడదు. వారు చేస్తూ ఉన్నదంతా అల్లాహ్కు బాగా తెలుసు.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَاتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هُنْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرِزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَإِنِّي تُوْفَكُونَ ﴿٣﴾

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُنْبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَحُ الْأُمُورُ ﴿٤﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغْرِنَّكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَعْرِنَّكُمْ بِإِلَهِ الْغَرُورُ ﴿٥﴾

إِنَّ الشَّيْطَنَ لَكُمْ عَدُوٌ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعْيِرِ ﴿٦﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا أَهُمْ عَذَابُ شَدِيدٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَآجُرٌ كَيْرِيٌّ ﴿٧﴾

١٣

أَقَمْنَ زِينَ لَهُ سُوءٌ عَمِلَهُ فَرَأَهُ حَسَنَاً فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَزَهَّبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَتِ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمْ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

(9) వాయువులను పంపేవాడు అల్లాహ్ యే. తరువాత అవి మేఘాన్ని లేపుతాయి. ఆ తరువాత మేము దానిని ఒక బంజరు నేల వైపునకు తీసుకుపోతాము. దాని ద్వారా చచ్చిపడి ఉన్న ఆ నేలనే బ్రతికిస్తాము. మరణించిన మానవులు బ్రతికి లేవటం కూడా ఇలాగే జరుగుతుంది. (10) అల్లాహ్ మాత్రమే గౌరవానికి పూర్తిగా అర్పుడనే విషయాన్ని గౌరవాభిలాషి అయిన ప్రతివాడూ తెలుసుకోవాలి. ఆయన వద్దకు చేరే వస్తువు పరిశుద్ధ వాక్కు మాత్రమే. సత్కార్యం దానిని పైకి ఎక్కిస్తుంది. ఇక కుతంతాలు చేసే వారికి కరిన శిక్ష పదుతుంది. వారి కుతంతం దానంతట అదే నాశనమైపోతుంది.

(11) అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించాడు. తరువాత ఇంద్రియ బిందువుతో, ఆ తరువాత మిమ్మల్ని జంటలుగా చేశాడు. అల్లాహ్ కు తెలియకుండా ఏ స్త్రీ అయినా గర్భం దాల్చనూలేదు. ప్రసవించనూ లేదు. వయసు పెరుగుతున్న వాడెవడూ ఆయువును పొందలేదు. ఎవరి ఆయువులోనూ తగ్గింపు అనేది జరగదు. గ్రంథంలో ప్రాయబడి ఉన్న దాని ప్రకారం తప్ప. ఇది అల్లాహ్ కు చాలా సులభమైన పని.

(12) రెండు సముద్రాలు సమానం కావు. ఒకటేమో తియ్యనిది, దప్పికను తీర్చేది. త్రాగటానికి మధురమైనది. రెండోదేమో గొంతు మండించే అంత ఉపునిది, చేదైనది. కాని రెండింటి నుంచీ మీరు స్వచ్ఛమైన తాజా మాంసాన్ని పొందుతారు. ధరించటానికి అలంకరణ సామగ్రిని వెలికి తీసుకుంటారు. మీరు చూస్తూనే ఉన్నారు. ఈ నీటిలోనే పడవలు దాని గుండెలను చీల్చుకుంటారు పోతూ ఉంటాయి. మీరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించేందుకు తద్వారా, ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలిపేందుకు.

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُشَيِّرُ سَحَابًا فَسُقْنَةً إِلَىٰ
بَلَلٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتَهَا
كَذِيلَكَ النُّشُورُ ﴿9﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْدُدُ الْكَلْمُ الصَّيْبُ وَالْعَيْلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيْئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَيَبُورُ ﴿10﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَرْوَاجًاٍ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُثْنَىٰ وَلَا تَضْعُ
إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَيِّرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنَقْصُ مِنْ
عُمْرِهِ إِلَّا فِي كِتْبٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿11﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرُنَّ هَذَا عَذْبٌ فُرَاثٌ سَائِغٌ
شَرَابٌ وَهَذَا مِلْحٌ أَجَاجٌ وَمَنْ كُلَّ تَأْكُلُونَ كَعْبًا
طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُوهُنَّا وَتَرَى
الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاحِرٌ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿12﴾

- (13) ఆయన పగలు లోనికి రాత్రిని, రాత్రిలోనికి పగలునూ ప్రవేశింపజేస్తున్నాడు. సూర్యచంద్రులను ఆయన నియమబడ్డులుగా చేసి ఉంచాడు. ఇదంతా ఒక నిర్ణిత వ్యవధి వరకు సాగిపోతోంది. ఆ అల్లాహ్‌యే మీ ప్రభువు. సామ్రాజ్యాధికారం ఆయనదే. ఆయనను కాదని మీరు పిలిచే ఇతరులు కనీసం ఒక గడ్డిపోచకు కూడా యజమానులు కారు.
- (14) వారిని వేడుకుంటే, వారు మీ ప్రార్థనలను వినలేరు. ఒకవేళ విన్నా, వాటికి ఎటువంటి సమాధానమూ మీకు ఇవ్వలేరు. మీరు కల్పించిన దైవత్వపు భాగస్వామ్యాన్ని వారు ప్రకయం నాడు తిరస్కరిస్తారు. సత్యాన్ని గురించిన ఈ సరైన సమాచారాన్ని తెలిసినవాడు తప్ప మరొకడెవ్వడూ మీకు అందజేయలేదు.

يُوْجِ الَّيْلَ فِي التَّهَارِ وَيُوْجِ التَّهَارَ فِي الَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلُّ يَجْرِي لِأَجْلٍ
مَسْمَىٰ طَذِلُكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ طَوَّلَتِنَّ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمَيْرٍ ﴿13﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْتَعْوِدُ عَاءَ كُمْ طَ وَلَوْ سَعَوْا
مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ طَ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ
بِشَرِّكُمْ طَ وَلَا يُنَيِّثُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿14﴾

ع
١٤

1 - 14 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ వాక్యాల్లో భూమ్యాకాశాలనూ వాటి మధ్య ఉన్న వాటిని సృష్టించిన వాడు అల్లాహ్‌యే అని, ఆయన కొంతమంది దైవదూతులకు రెండు రెక్కలు, మరికొందరికి మూడు రెక్కలు, ఇంకా కొందరికి అధిక రెక్కలు ప్రసాదించాడని అల్లాహ్ సర్వసమర్థుడు అని విశదపరచబడింది.

అవిశ్వాసులు దైవదూతులు అల్లాహ్ కుమార్తెలని, వారు ఏమి తలచుకుంటే అది చేయగలరని, వీరిలో కూడా దైవత్వం ఉండని, వీరి వద్ద కూడా శక్తులు ఉన్నాయని భావించేవారు. దైవదూతులు అల్లాహ్ దాసులని, ఆయన సృష్టితాలని, ఇతర సృష్టితాల్లా వీరు నిస్సహాయులని, వీరిని ఆరాధించటం, వేడుకోవటం అపరాధమని, ఆరాధన కేవలం అల్లాహ్కా చెందుతుందని, ఎవరికైనా అల్లాహ్ ఇవ్వాలనుకుంటే ఎవరూ ఆపలేరని, ఆపాలనుకుంటే ఎవరూ ఇప్పించలేరని విశదపర్చబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

ఇబ్రాహిమ్ (ర) ఉల్లేఖనం : “నాకు ఫాతిర్ అంటే సరిగా తెలిసి ఉండేది కాదు. ఒకసారి ఇంద్రు గ్రామీణులను ఒక నుయ్య గురించి వాడులాడుతూ ఉండగా చూశాను. వారిలో ఒకరు మొదట “నేను త్రవ్వాను” అని అన్నాడు. అప్పుడు నాకు తెలిసింది - ఫాతిర్ అంటే మొట్టమొదట సృష్టించిన వాడు అని. అంటే అల్లాహ్ మొట్టమొదట ఎటువంటి నమూనా లేకుండా భూమ్యాకాశాలను, సృష్టితాలను సృష్టించాడు. (తప్పీర్ ఇబ్రాహిమ్)

అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మన్జూద్ (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ఒకసారి జిబ్రియిల్ (అ)ను అతని అసలు రూపంలో చూశాను. అతనికి 100 రెక్కలు ఉన్నాయి. ఆకాశమంతా రెక్కలతో నిండి ఉంది. (బిఖారీ)

వర్షాన్ని, అపోరాన్ని దైవకారుణ్యంగా భావించవచ్చు. (తైసీరుల్ ఖుర్జాన్)

(15) ఓ మానవులారా! అల్లాహ్ అవసరం కలవారు మీరే. అల్లాహ్ సర్వసంపన్నుడు. స్వయంగానే స్తుతిపొత్తుడు.	يَا إِيَّاهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾
(16) ఆయన కోరితే, మిమ్మల్ని తొలగించి, మరో సృష్టిని మీ స్థానంలో తీసుకురాగలడు.	إِنَّ يَشَا يُدْهِبُكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيلٍ ﴿١٦﴾
(17) అలా చేయటం అల్లాహ్కు ఏమాత్రం కష్టం కాదు.	وَمَا ذِلِّكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾

ఖుర్జాన్‌లోని అనేక వాక్యాల్లో భూమి మృతి చెందటాన్ని, తరువాత వర్షం ద్వారా సజీవం కావటాన్ని అదేవిధంగా మానవులను మరల లేపబడటాన్ని నిరూపించబడింది. మనం చూస్తూ ఉంటాం - భూమి పూర్తిగా ఎండిపోతుంది. అందులో ఒక పచ్చని మొక్క కూడా ఉండదు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ వరాన్ని కురిపిస్తాడు. అందులో జీవం ఏర్పడుతుంది. అప్పుడు రైతు అందులో విత్తనాలు నాటుతాడు. కొన్ని దినాల్లోనే మొక్కలు నవనవులాడుతూ ఉంటాయి.

ఉభయ లోకాల్లో గౌరవం పొందే ఏకైక మార్గం దైవవిధేయత ఒక్కటే. ఎందుకంటే అల్లాహ్‌యే ఉభయలోకాల యజమాని. గౌరవమర్యాదలు అన్ని అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి గౌరవం ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారిని అవమానం పాలుచేస్తాడు. ఖుర్జాన్‌లో దీని గురించి అనేక వాక్యాలు ఉన్నాయి. (ఉదాహరణకు నిసా : 139, యూనస్ : 56) (తైసీరురుఫ్స్‌న్)

ఇమామ్ శైకానీ ఇలా రాస్తున్నారు : దాసుడు అల్లాహ్‌ను ప్రార్థించినప్పుడు అతని ప్రార్థనను అల్లాహ్ స్పీకరిస్తాడు. దానికి మంచి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

అల్లాహ్ రెండు రకాల సముద్రాలను సృష్టించాడు. అల్లాహ్ తన తిరుగులేని శక్తులతో ఎన్నో ఆశ్చర్యకరమైన వస్తువులను సృష్టించాడు. వీటిలో రెండు రకాల సముద్రాలు కూడా ఉన్నాయి. వీటిని గురించి సూచించటం జరిగింది. వీటిలో ఒకటి ఉప్పునీరు, మరొకటి మంచినీరు కలిగి ఉన్నాయి. వాటి నుండి మనం చేపలను, రొయ్యలను తింటాము. ఇంకా వాటి నుండి విలువైన ఆభరణాలను తయారుచేస్తాము. (రహ్మాన్ : 22) మనం సముద్రాలపై ప్రయాణం చేస్తాము. వాటి ద్వారా ఉపాధిని పొందుతున్నాము. మానవులు తాము పొందుతున్న అనుగ్రహాలన్ని అల్లాహ్‌వే అని గ్రహించాలి. ఆయనకు కృతజ్ఞాలై జీవితం గడపాలి. అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ దేన్నీ సృష్టించలేరు. దేన్ని ప్రసాదించలేరు. ప్రార్థనలను ఆలకించనూ లేరు.

అంటే మీ విగ్రహాలు ప్రాణం లేనివి. అందువల్ల మీ పిలుపుకు సమాధానం ఇవ్వలేవు. ఒకవేళ విన్నా స్పీకరించనూ లేవు. మీ కోరికలు తీర్చలేవు. ప్రాణం లేనివి ఎలా పనికి రాగలవు.

మీరు హాజిస్తున్న ఈ విగ్రహాలే తీర్చుదినం నాడు మీ పట్ల అయిస్తూన్ని వ్యక్తం చేస్తాయి. అంటే ఇలాంటి వాటిని పూజిస్తున్న మీరు ఎంతచే మార్గ విహినతకు గురయ్యారు. ప్రశ్నయం వరకు వారు వినలేరు. మీ కోరికలూ తీరపు. తీర్చుదినం నాడు మీరు హాజిస్తున్న ఈ విగ్రహాలే మీకు శత్రువులై కూర్చుంటాయి. మీ ఆరాధనను తిరస్కరిస్తాయి. ఈ వివరాలన్ని అల్లాహ్ మీకు ఇస్తున్నాడు. అల్లాహ్ పలుకుల్లో ఎలాంటి సందేహాలు గాని, అనుమానాలు గాని లేవు. (తఫ్సీర్ ఇబ్రూ కనీర్)

(18) బరువు మోనే వాడెవ్వడూ ఇతరుల బరువును మోయడు. బరువును మోనే ఆత్మ ఏదైనా తన బరువును మోయమని ఇతరులను పిలిచినప్పుడు, దాని బరువు యొక్క రవ్వంత భాగాన్నయినా ఎత్తుకోవటానికి ఎవ్వడూ ముందుకు రాడు, అతడు ఎంత సమీప బంధువైనా సరే. చూడకపోయినప్పటికీ తమ ప్రభువునకు భయపడే వారినీ, నమాజును స్థాపించే వారిని మాత్రమే నీవు హెచ్చరించగలవు. ఏ వ్యక్తి అయినా తన మేలు కొరకే పరిశుద్ధతను అవలంబిస్తాడు. అల్లాహ్ వైపునకే అందరూ మరలవలసి ఉన్నది. (19) గుడ్డివాడూ, కళ్ళన్నవాడూ సమానులు కాలేరు. (20) చీకట్లూ, వెలుగూ ఒకటి కావు. (21) చల్లని నీడా, ఎందవేడి ఒకే విధంగా ఉండవు. (22) బ్రతికి ఉన్నవారూ, చనిపోయిన వారూ సమానులు కాలేరు. అల్లాహ్ తనకు ఇష్టమైన వారికి వినిపింపజేస్తాడు. కాని (ప్రవక్తా!) సమాధులలో భిననమైన వారికి నీవు వినిపించలేవు. (23) నీవు కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే. (24) మేము నిన్ను సత్యంతో పంపాము. శుభవార్ద ఇచ్చేవానిగా, భయపెట్టేవానిగా జేసి, హెచ్చరిక చేసేవాడెవ్వడూ రాని జాతి ఏది లేదు. (25) ఒకవేళ ఇప్పుడు ఈ ప్రజలు నిన్ను తిరస్కరిస్తున్నారంటే, వీరికి పూర్వం గతించినవారు కూడా తిరస్కరించారు. వారి వద్దకు వారి ప్రవక్తలు సృష్టమైన ప్రమాణాలనూ, గ్రంథాలనూ, కాంతిమంతమైన మార్గదర్శక సూత్రాలు ఇచ్చే ఉద్దూంధాన్ని తీసుకువచ్చారు. (26) తరువాత విశ్వసించని వారిని నేను పట్టుకున్నాను. చూడండి, నా శిక్ష ఎంత కలినమైనదో. (27) ఆకాశం నుండి అల్లాహ్ వర్షం కురిపించటాన్ని నీవు చూడటం లేదా? తరువాత దాని ద్వారా మేము రకరకాల రంగు రంగుల పండ్లను ఉత్పత్తి చేస్తాము. కొండలలో కూడా తెల్లని, ఎర్రని, కారునలుపు చారలు కనిపిస్తాయి. వాటి రంగులు వేర్చేరుగా ఉంటాయి.

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرًا أَخْرَى طَ وَإِنْ تَدْعُ مُشْقَلَةً إِلَى حِمْلِهَا لَا يُحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى طَ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ طَ وَمَنْ تَرَكَ فِيمَا يَتَرَكَ لِنَفْسِهِ طَ وَإِنَّ اللَّهَ الْمَصِيرُ ﴿18﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ ﴿19﴾

وَلَا الظَّلْمِيْثُ وَلَا النُّورُ ﴿20﴾

وَلَا الظِّلْلُ وَلَا الْحُرُورُ ﴿21﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ طَ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ طَ وَمَا أَنْتَ بِمُسْبِحٍ مَّنْ فِي الْقُبُوْرِ ﴿22﴾

إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿23﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا طَ وَإِنْ مَنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَأَ فِيهَا نَذِيرٌ ﴿24﴾

وَإِنْ يُكَلِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ طَ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبِيْنَاتِ وَبِالْزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿25﴾

ثُمَّ أَخْذَتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ طَ ﴿26﴾

الَّهُ تَرَأَّسَ اللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَآءِهِ فَأَخْرَجَنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ فُخْتِلَفَا أَلْوَانُهَا طَ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدُدٌ بِيَضٍ وَّحُمُرٍ مُخْتِلَفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيُّ سُودٌ ﴿27﴾

١٢
١٥

(28) ఈ విధంగానే మానవుల, జంతువుల, పశువుల రంగులు కూడా భిన్నమైనవే. యదార్థమేమిటంటే, అల్లాహ్ దాసులలో జ్ఞానులు మాత్రమే ఆయనకు భయపడతారు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ శక్తిమంతుడు, మన్మించేవాడూను.

(29) అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని పరించేవారు, నమాజును సాధించేవారూ, మేము వారికి ఇచ్చిన ఉపాధి నుండి బహిరంగంగానూ, రహస్యంగానూ ఖర్చుచేసేవారూ ఖచ్చితంగా ఏమాత్రం నష్టం రాని వ్యాపారాన్ని కోరుకుంటున్నారు. (30) అల్లాహ్ వారి ప్రతిఫలాలను పూర్తిగా వారికి ఇవ్వాలని, అదనంగా తన అనుగ్రహం నుండి ఇంకా వారికి ప్రసాదించాలని. నిస్సంశయంగా అల్లాహ్ క్షమించేవాడూ, సత్కరించేవాడూను. (31) ఓ ప్రవక్త! మేము దైవవాణి ద్వారా నీ వైపునకు పంపిన గ్రంథమే సత్యమైనది. దానికి పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలను ధ్రువికరించేది. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్కు తన దాసుల స్థితి బాగా తెలుసు. ప్రతిదానిష్ట ఆయన దృష్టి ఉంది.

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَابِ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفُ
الْوَانُهُ كَذِلِكَ إِنَّمَا يَعْلَمُ اللَّهُ مِنْ عَبَادِهِ
الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿28﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُ سِرَّاً وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
تِجَارَةً كُلُّ تَبُورٍ ﴿29﴾

لِيُوْفِيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ
غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿30﴾

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدِيهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَحَبِيبٌ
بَصِيرٌ ﴿31﴾

15 - 31 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

అన్ని విధాల అధికారం కేవలం అల్లాహ్కుమాత్రమే ఉంది. ఆయన ప్రతి పని చేయగల సమర్థుడు అని వెనుకటి వాక్యాల్లో విశదపరచబడింది.

ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ సాన్నిహిత్యం పొందటానికి పుణ్యత్వులను ఆరాధించటం, విగ్రహాలను ఆరాధించటం, వాటికి మొక్కుబడులు సమర్పించటం, వారిద్వారా అల్లాహ్ ను సంతోషపరచగలం అని భావించటం మహా పాపం అని హెచ్చరించబడింది. అల్లాహ్ ను సంతృప్తిపరచటానికి విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేయాలి. ధన సంపదలు, ఆయుష్మాన్యాలం, అభివృద్ధి మొదలైన అనేక విషయాలు కేవలం అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. మరెవరి చేతుల్లోనూ లేవు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

ప్రతి వ్యక్తి అక్కరగలవాడు. అల్లాహ్ మాత్రమే అక్కరలేనివాడు. విశ్వంలోని ప్రతి వస్తువు అల్లాహ్పైనే ఆధారపడి ఉంది. సృష్టితాలన్నీ ప్రతి విషయంలోనూ అల్లాహ్పైనే ఆధారపడి ఉన్నాయి. అల్లాహ్ ఏ విధంగానూ, ఎవరిమీద ఆధారపడి లేదు. అల్లాహ్కు సాటికాని, సమానులు గాని ఎవరూ లేరు. అంటే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని నాశనం చేసి మీ స్థానంలో ఇతరులను తీసుకురాగలడు. ఇది ఆయనకు ఏమాత్రం కష్టతరం కాదు.

(32) తరువాత మేము మా దాసులలో నుండి మేము ఎన్నుకున్న వారినే ఈ గ్రంథానికి వారసులుగా చేశాము. ఇప్పుడు వారిలో ఒకడు తన ఆత్మకు అన్యాయం చేసుకుంటున్నాడు. మరొకడు, మధ్యస్థంగా ఉంటున్నాడు, ఇంకొకడు అల్లాహు అనుమతితో పుణ్యకార్యాలలో ముందడుగు వేస్తున్నాడు. ఇదే మహా అనుగ్రహం.

ثُمَّ أُرْثَنَا الْكِتَبَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا، فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِإِخْرَاجِ يَارِدِ اللَّهِ ذُلِكُ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ^{۳۷}

అంటే తీర్చుదినం నాడు ఎవరూ ఎవరికి ఎటువంటి సహాయమూ చేయలేరు. ప్రతి ఒక్కడు తన బరువును మోస్తూ ఉంటాడు. తండ్రిగానీ, కొడుకుగానీ, తల్లిగానీ, సోదరుడుగానీ, సోదరిగానీ, తమ తమ సమస్యల్లో చిక్కుకాని ఉంటారు. అవిశ్వాసి ముస్లిమ్ పై చేసిన ఉపకారాలను గుర్తుచేసి సహాయం కోరుతాడు. ఇక్కడ ప్రతి ఒక్కరికి వేర్పేరు సమస్యలు ఉంటాయి. కానీ పరలోకంలో ప్రతి ఒక్కరిదీ ఒకే సమస్య. (తైసీరురుప్రహ్లాద్)

విశ్వాసి - అవిశ్వాసి సమానులు కాలేరు. పుణ్యత్తులు - పాపాత్తులు సమానం కాలేరు. అంధలు, కళ్ళు ఉన్నపారు సమానులు కాలేరు. రాత్రి పగలు సమానం కాలేవు. చీకటి - వెలుగు సమానం కాలేవు. ఎండ, నీడ సమానం కాలేవు. అదేవిధంగా ముస్లిం, ముస్లిమేతరులు సమానులు కాలేరు. (అన్ ఆమ్ : 122 చూడండి) ప్రతి వ్యక్తి ఈ విషయాల్ని గుర్తుంచుకోవాలి. అంటే ప్రవక్త (స) బాధ్యత కేవలం దైవసందేశ ప్రచారం ఒక్కటే. విశ్వాస భాగ్యం ప్రసాదించటం అల్లాహు పని. అల్లాహు తాను కోరిన వారికి విశ్వాస భాగ్యం ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారిని మార్గదర్శకుల్లానికి గురిచేస్తాడు. అదేవిధంగా ముహమ్మద్ (స) శుభవార్త నిచ్చేవారు, హెచ్చరించేవారూను. అంటే తనను విశ్వసించే వారికి శుభవార్తలు తెలుపుతారు. పాపాత్తులకు నరకశిక్ష గురించి దైవాగ్రహం గురించి హెచ్చరిస్తారు. (తెఫీర్ ఇబ్రైక్సీర్) ఇందులో ప్రవక్త (స) యొక్క దైవదౌత్యం గురించి ప్రకటన ఉంది. అల్లాహుకు ప్రపంచం రుజుమార్గం, సత్యధర్మం ఇచ్చి పంపాడు. దీనిద్వారా ప్రవక్త (స) విశ్వాసులకు శుభవార్త, అవిశ్వాసులకు హెచ్చరిక చేస్తారు. అదేవిధంగా ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) మొదటి ప్రవక్త కారు. ఈయన అంతిమ ప్రవక్త. ఈయనకు ముందు ఎంతోమంది ప్రవక్తలు ప్రభవించారు. ప్రతి జాతి వద్దకు ప్రవక్తను పంపటం జరిగింది. వచ్చిన ప్రవక్తలందరూ ప్రజలను దైవశిక్ష పట్ల హెచ్చరించారు. ఇది అందరికి తెలిసిన విషయమే. అటువంటప్పుడు మక్కా అవిశ్వాసులు ఆశ్చర్యం ఎందుకు వ్యక్తం చేస్తున్నారు? అని ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.

25 : మక్కా అవిశ్వాసులు మిమ్మల్ని తిరస్కరించినా, మీ సందేశాన్ని స్వీకరించకపోయినా మీరు ఏమాత్రం పట్టించుకోకండని, దైవ్యం కోల్పోకండని, ఇది తరతరాలుగా జరుగుతూ వస్తుందని, అయితే వీరందరినీ విచారించటం జరుగుతుందని, శిక్షించటం జరుగుతుందని ప్రవక్త (స)ను ఓదార్ఘటం జరిగింది.

28 : ఈ వాక్యం ద్వారా ధర్మజ్ఞాన ప్రాముఖ్యత విశదమవుతుంది. దైవభీతిని జనింపచేసేదే అసలైన జ్ఞానం అనేది మానవునిలో పరికించే గుణాన్ని, ఆలోచనా శక్తిని పెంచుతుంది. ఫలితంగా దైవభీతి, దైవభతి మృదుయాల్లో చేటుచేసుకుంటుంది. అల్లాహు ప్రతి వస్తువును మానవ సేవలో నియమించాడు. సర్వశక్తిమంతుడైన అల్లాహు శక్తిహానుడైన మానవణ్ణి తన దయాదాక్షిణ్యాల ద్వారా లాభం చేకూర్చుతాడు.

అబూ హుదైరా (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : ఒక వ్యక్తి ఒక కుక్కను చూశాడు. అది దాహంతో నేలను నాకుతూ ఉండేది. ఆ వ్యక్తి తన పాదరక్షను తీసి అందులో నీటిని నింపి తెచ్చి దానికి త్రాపించాడు. దాని దాహం తీరింది. అల్లాహుకు అతని ఈ ఆచరణ నచ్చి అతన్ని స్వర్గంలోనికి పంపివేశాడు. అబూ హుదైర (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు : “ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : ఒక వ్యక్తి వెళ్లున్నాడు, దారిలో ఒక ముఖ్య కొమ్మ చూసి దాన్ని దారినుండి తొలగించాడు. అల్లాహుకు ఈ పని చాలా నచ్చింది. అల్లాహు అతన్ని క్షమించివేశాడు.” (తైసీరుల్ ఖుర్జాన్)

(33) శాశ్వతంగా ఉండే ఉద్యాన వనాలలోకి వారు ప్రవేశిస్తారు. అక్కడ వారిని సువర్ష కంకణాలతో, ముత్యాలతో అలంకరించటం జరుగుతుంది. అక్కడ వారు పట్టు వస్తొలు ధరిస్తారు. (34) ఇంకా ఇలా అంటారు, “అల్లాహుకు కృతజ్ఞతలు. ఆయన మా దుఃఖాన్ని తొలగించాడు. నిశ్చయంగా మా ప్రభువు క్షమించేవాడూ, సత్కరించేవాడూను. (35) ఆయన మమ్మల్ని తన అనుగ్రహం వల్ల శాశ్వత నివాస స్థలంలో నివసింపజేశాడు. ఇక ఇక్కడ మాకు ఏ కష్టమూ ఉండదు, ఏ అలసటా కలుగదు.” (36) అవిశ్వాసానికి పాల్పడిన వారికి నరకాగ్ని ఉంది. వారు చనిపోవాలనే తీర్పు ఇవ్వబడదు. వారి నరక యాతనను ఏ మాత్రం తగ్గించటమూ జరుగదు. ఇలా మేము అవిశ్వాసానికి పాల్పడే ప్రతి వ్యక్తికి ప్రతిఘటం ఇస్తాము. (37) వారు అక్కడ పెదబొబ్బలు పెడుతూ ఇలా అంటారు, “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని ఇక్కడ నుండి బయటకు తియ్య. మేము పూర్వం చేసిన పాపాలకు భిన్నంగా మంచి పనులు చేయటానికి.” గుణపారం నేర్చుకోదలచిన వాడు గుణపారం నేర్చుకోవడానికి సరిపడిన ఆయమ్మను మేము మీకు ఇప్పలేదా? మీ వద్దకు హాచ్చరిక చేసేవాడు కూడా వచ్చి ఉన్నాడు కదా! ఇక రుచి చూడండి (యాతనను) దుర్మార్గులకు ఇక్కడ సహాయం చేసేవాడెవ్వడూ లేదు. (38) నిస్సందేహంగా అల్లాహు ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ అగోచరాలలో ఉన్న ప్రతి దానిని ఎరుగును. గుండెలలో దాగివన్న రహస్యాలను సయితం ఆయన ఎరుగును. (39) మిమ్మల్ని భూమిపై ఖలీఫాలుగా చేసినవాడు ఆయనేగా! ఇక ఎవడైనా అవిశ్వాసానికి పాల్పడితే, అతని అవిశ్వాసం సంకటమై అతని మీదనే ఉంటుంది. అవిశ్వాసుల అవిశ్వాసం వారి ప్రభువు యొక్క అగ్రహాన్ని వారిపై అధికం చేస్తుందే తప్ప వారికి ఏ వృధినీ కలిగించదు. అవిశ్వాసులకు నష్టంలో పెరుగుదల తప్ప అభివృద్ధి ఏమీ ఉండదు.

جَنِّتُ عَدِّنِ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِنْ ذَهَبٍ وَلَوْلَوْا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ﴿33﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَرَنَ طَإَّ
رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴿34﴾

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمْسِنَا
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمْسِنَا فِيهَا لُغُوبٌ﴿35﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارٌ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى
عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُنَا وَلَا يُحَقَّقُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا
كَذَلِكَ نَجِزُنِي كُلَّ كُفُورٍ﴿36﴾

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلُ
صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ طَأْوِلَمْ نُعَيْرُ كُمْ مَا
يَتَدَنَّ كَرْ فِيهِ مَنْ تَدَنَّ كَرْ وَجَاءَ كُمْ الشَّنِيدِرُ طَ
فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّلَمِيْنَ مِنْ نَصِيْرٍ﴿37﴾

11
16

إِنَّ اللَّهَ عِلْمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ
عَلِيِّمٌ بِدَائِتِ الصُّدُورِ﴿38﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ طَفْمَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرَهُ طَ وَلَا يَرِيْدُ الْكُفَّارِيْنَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتَنَا طَ وَلَا يَرِيْدُ الْكُفَّارِيْنَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
خَسَارًا﴿39﴾

(40) ఓ ప్రవక్త! వారితో ఇలా అను, “అల్లాహ్ ను కాదని మీరు వేడుకునే మీ భాగస్వాములను మీరు ఎప్పుడైనా చూశారా? వారు భూమిపై స్ఫ్టైంచింది ఏమిటో నాకు చూపండి. లేక ఆకాశాలలో వారికున్న భాగస్వామ్యం ఏమిటి?” (ఒకవేళ వారు చూపలేకపోతే, ఇలా అడుగు) మేము వారికి ఏడైనా పత్రాన్ని రాసి ఇచ్చామా, దాని ఆధారంగా వారు (తమ ఈ షిర్క్ విషయంలో) స్ఫ్టైపైన ఒక ప్రమాణం కలిగి ఉండటానికి? లేదు. అయితే ఈ దుర్మార్గులు ఒకరినొకరు కేవలం కుయుక్తులతో మోసగించుకుంటూ పోతున్నారు.

(41) యదార్థమేమిటంటే, ఆకాశాలనూ, భూమిని తొలగిపోకుండా ఆపి ఉంచినవాడు అల్లాహ్ యే. ఒకవేళ అవి తొలగిపోతే, అల్లాహ్ తరువాత వాటిని నిలిపి ఉంచేవాడు మరొకడెవడూ లేదు. నిస్పందేహంగా అల్లాహ్ సహనశీలుడు, క్షమించేవాడును. (42) ఒకవేళ పోచ్చరించేవాడు తమ వద్దకు వచ్చి ఉన్నట్టయితే, తాము ప్రపంచంలోని ప్రతి జాతికంటే మిక్కిలి సన్మార్గగాములమై ఉండేవారము అని వారు కలోరమైన ప్రమాణాలు చేసి అంటూ ఉండేవారు. కానీ పోచ్చరిక చేసేవాడు వారివద్దకు వచ్చినప్పుడు, అతని ఆగమనం వారిలో సత్యం నుండి పలాయనాన్ని తప్ప మరి దేనిని అధికం చేయలేకపోయింది. (43) వారు భూమిపై మరింత దురహంకారంతో తిరుగసాగారు, దుష్టపన్నాగాలు పన్నసాగారు. వాస్తవానికి దుష్ట పన్నాగాలు వాటిని పన్నే వారినే ముంచివేస్తాయి. ఇక పూర్వపు జాతుల పట్ల అల్లాహ్ అవలంబించిన విధానాన్నే వారిపట్ల కూడా అవలంబించాలని వారు నిరీక్షిస్తున్నారా? అలా అయితే, నీవు అల్లాహ్ విధానంలో మార్పును ఎంతమాత్రం చూడలేవు. అల్లాహ్ సంప్రదాయాన్ని దాని నిర్ణీత మార్గం నుండి ఏ శక్తి మరల్చటాన్ని కూడా నీవు ఎన్నటికి చూడలేవు.

قُلْ أَرَيْتُمْ شَرَكَاءَ كُمْ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَرْوَنِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ
شَرِيكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ أَتَيْنَاهُمْ كِتْبًا فَهُمْ عَلَى
بَيِّنَاتِهِ مِنْهُمْ بَلْ إِنْ يَعْدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
إِلَّا غُرُورًا ﴿40﴾

إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَرْوَلَا
وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ قُنْ بَعْدَهُ
إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿41﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهَدَ آيَمَا إِلَهُمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
لَّيَكُونُنَّ أَهْدِي مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا
جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿42﴾

اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمُكْرَرُ السَّيِّئَاتِ وَلَا يَحْيِنُ
الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهُلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا
سُنْنَتُ الْأَوَّلِينَ فَلَمَّا تَجَدَ لِسُنْنَتَ اللَّهِ
تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنْنَتَ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿43﴾

(44) వారు భూమిపై ఎన్నడూ సంచరించి ఉండలేదా - వారికి పూర్వం గతించిన మరియు వారికంటే అత్యంత బలవంతులైన ప్రజలు ఎదుర్కొన్న పరిణామం ఎలాంటిదో వారికి కనిపించేందుకు? అల్లాహ్ ను అశక్తుడుగా చేసే వస్తువు ఏదీ ఆకాశాలలోనూ లేదు, భూమిపైనా లేదు. అయిన సర్వమూ ఎరిగినవాడు. సర్వమూ చేయగల సమర్థుడు. (45) ఒకవేళ అయిన ప్రజలను వారు చేసిన అక్రత్యాలకు గాను పట్టుకుంటే, భూమిపై ఏ ప్రాణినీ సజీవంగా వదలిపెట్టేవాడు కాడు. కాని అయిన వారికి ఒక నిర్ణిత కాలం వరకు గడువు ఇస్తున్నాడు. తరువాత వారి నిర్ణిత వ్యవధి పూర్తి అయినప్పుడు, అల్లాహ్ యే స్వయంగా తన దానులను చూసుకుంటాడు.

أَوْلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَايَةً الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ
قُوَّةً طَ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ
وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلَيْهَا قَدِيرًا

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسُ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى
ظَهِيرَهَا مِنْ ذَلَّةٍ وَلَكِنْ يُؤْخِرُهُمْ إِلَى آجِلٍ
مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ
بَصِيرًا

١٧

32 - 45 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో ఎలాంటి వ్యక్తులు విశ్వసిస్తారు. మరెలాంటి వ్యక్తులు తిరస్కరిస్తారు అనేది తెలుపబడింది. ఈ ప్రపంచంలో కళ్ళున్నవాళ్ళు ఉన్నారు. అంధులూ ఉన్నారు. ఈ ప్రపంచంలో సారవంతమైన నేలా ఉంది. బంజరు భూమి కూడా ఉంది.

ఈ ఖుర్జెన్ వెలుగు. కాంతి. కళ్ళు ఉన్నవారు కాంతి ద్వారా లాభం పొందగలరు. వెలుగులో కేవలం కళ్ళు ఉన్నవాళ్ళే మాడగలరు. అంధులు వెలుగువల్ల లాభం పొందలేరు. అదేవిధంగా సారవంతమైన నేల కొంచెం వర్షం పడినా పచ్చని పైరుతో రెపరెపలాడుతూ ఉంటుంది. బంజరు భూమిలో మాత్రం ఈ ప్రత్యేకత ఉండదు. ఖుర్జెన్ వర్షం వంటిది. సారవంతంగా ఉన్న మృదుయాలు దీనివల్ల లాభం పొందుతాయి. బంజరు భూముల్లా ఉన్న మృదుయాలు ఖుర్జెన్ బోధనల నుండి లాభం పొందలేవు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : అల్ కితాబ్ అంటే ఖుర్జెన్ అని అర్థం. దీనికి మొట్టమొదటి వారసులు ప్రవక్త (స) సహచరులు. వారిలో చాలా ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. అబూ సయాద్ ఖుద్రి (రజి) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “మూడు రకాలకు చెందిన వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. 1. మొట్టమొదటి వర్షం వారు ఎటువంటి విచారణ లేకుండా స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. 2. ఆ తరువాతి వారు లెక్కలు తేలిన తరువాత. 3. అత్యాచారులు విచారణ తర్వాత శిక్ష అనుభవించి స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. (తైసీరుల్ ఖుర్జెన్)

ప్రతయదినం నాడు అల్లాహ్ వీరందరిపై తన కారుణ్యాన్ని కురిపిస్తాడు, ఇంకా అందరినీ స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారు బంగారు నగలు, ముత్యాల ఆభరణాలు, పట్టు వప్పులు ధరిస్తారు. అందరూ కలసి అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఉంటారు. వారికి ఎటువంటి చింతనకాని, విచారంగాని ఉండదు. మా ప్రభువు క్షమించేవాడని, తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదించేవాడని స్తుతిస్తూ ఉంటారు. అంటే వారిలోని పాపాత్ములను

క్షమించి వారి పుణ్యకార్యాలు కొంచెన్నెనా సరే వాటిని స్వీకరించి అందరినీ స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు.

అంటే పట్టి, బంగారం అంతిమ ప్రవక్త (స) సమాజంలోని పురుషులపై నిషేధించటం జరిగింది. అయితే స్వర్గంలో వీటన్నిచీనీ పొందుతారు. హంజైఫా ఇలా ఉల్లేఖిస్తన్నారు : “ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “వెండి బంగారాలను ధరించకండి, తినకండి, పట్టు వస్త్రాలు ధరించకండి. కంకణాలు ధరించకండి. ఇవి ఇహలోకంలో వీరికోసం, పరలోకంలో మీ కోసం ఉన్నాయి.” (సహీహ్ బుఫారీ - హ.నె. 5202)

ఆ తరువాత స్తోత్రాలన్నీ అల్లాహ్ కొరకే అని, ఆయన్నే తన అనుగ్రహం ద్వారా శాశ్వతంగా ఉండే స్వర్గాన్ని మనకు ప్రసాదించాడని, అక్కడ మనము ఎటువంటి అలసకు, అందోళనకు గురికామని వేర్కొనబడింది. అల్లాహ్ ను, ఆయన వాక్యాలను, తీర్మానిన్నా తిరస్కరించేవారిని నరకంలో వేయడం జరుగుతుందని, అక్కడ వారికి చాపు సంభవించదని, ఒక్క నిమిషానికైనా వారిని విడిచిపెట్టటం జరగడని, అవిధేయులకు మేము ఈవిధంగానే శిక్షిస్తామని హెచ్చరించటం జరిగింది.

37 : ఈ వాక్యంలో నరకవాసులను వ్యధాభరితమైన శిక్షకు గురిచేయటం జరుగుతుందని, వారు హాహోకారాలు చేస్తూ ఏడుస్తూ.. ఓ ప్రభూ! మమ్మల్ని మరల భూలోకానికి పంపించు. మేము సత్కార్యాలు చేసి వస్తాం అని మొరపెట్టుకుంటారని, అప్పుడు అల్లాహ్ మీకు అంత పెద్ద ఆయుష్మ ఇచ్చినా, మీరు ఆలోచించనూ లేదు. సన్మానాన్ని అవవలంబించనూ లేదు. మీ వద్దకు ప్రవక్తలను పంపాము. గ్రంథాలు అవతరింపజేశాము. కానీ మీరు మీ మార్గాన్నీ అనుసరించారు. ఇప్పుడు మీకు ఎటువంటి సహాయమూ లభించదు అని వారిని అసహ్యంచుకుంటాడని హెచ్చరించబడింది.

అల్లాహ్ ప్రతియదినం వరకు మానవులను సృష్టిస్తూ ఉంటాడు. అంటే ఆనాటి వరకూ ఆదం సంతతి పరంపర నడుస్తూ ఉంటుంది. వారిలో ఒకరి తర్వాత మరొకరు దైవానుగ్రహాలను పొందుతూ ఉంటారు. ఇవన్నీ మానవశ్శి ఆలోచించమని, పరికించమని సూచిస్తాయి. ఏ మానవునికి శాశ్వత జీవితం ఇవ్వబడలేదు. వీరిలో ఏకదైవారాధనను అవలంబించినవారే, అల్లాహ్ కు విధేయత చూపినవారే సాఫల్యం పొందుతారు. అవిశ్యాసాన్ని అవలంబించినవారు దైవకారుణ్యానికి దూరం చేయబడతారు. ప్రపంచంలో నష్టాలకు పరలోకంలో పతనానికి గురవుతారు అని హితబోధ చేయబడింది. ఆ తరువాత మీరు పూజిస్తున్న ఆరాధ్యాలు ఈ విశ్వంలోని ఏ వస్తువునైనా సృష్టించారా? ఈ కారణంగా మీరు వారిని ఆరాధనకు అర్పులని భావించటానికి ఇలా ఎన్నటీకీ జరుగలేదు.

అయితే ఈ దుర్మార్గులు ఈ విగ్రహాలు అల్లాహ్ వద్ద తమ కొరకు సిఫారసు చేస్తాయని, వారి ద్వారా తాము అల్లాహ్ సాన్నిధ్యం పొందుతామని పరస్పరం మోసగించుకుంటూ ఉన్నారు. ఎటువంటి సాక్షాధారాలు లేకుండా వారు దీనికి పొల్చడారు. ఇది పరమ దుర్మార్గం.

విగ్రహాల, అసత్య ఆరాధ్యల బలహీనతలను పేర్కొన్న తర్వాత అల్లాహ్ శక్తిసామర్థ్యాలను గురించి ప్రశంసించటం జరిగింది. ఆకాశం మనపై పడినా, భూమి తన పట్టుతప్పినా జనజీవనం ఆస్తవ్యస్తం అయిపోతుంది. ప్రతి వస్తువు వెనుక అల్లాహ్ శక్తిసామర్థ్యాలు పనిచేస్తున్నాయి. అంతేకాక ఆ అల్లాహ్ వివేక సంపన్మిషాను, క్షమించేవాడూను అని తెలియపర్చబడింది.

45 : ఆదేవిధంగా ఇహలోకంలో మానవుడు చేసే ప్రతి పాపానికి అల్లాహ్ ఆగ్రహిస్తే శిక్షిస్తూ ఉంటే ఈ భూమిపై ఎవరూ బ్రతికి బట్టకట్టలేదు. అందువల్లే అల్లాహ్ మానవుల విచారణ నిమిత్తం తీర్మానిన్నా నిర్ణయించి ఉంచాడు. ఆ సమయం రాగానే అందరినీ సమీకరిస్తాడు. ప్రతి ఒక్కరికీ వారి కర్కులకు అనుగుణంగా ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడని, శిక్షిస్తాడని హెచ్చరించబడింది. అంతేకాక ఎవరు సన్మానానికి అర్పులో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసునని సెలవియ్యబడింది. (తైసీరుప్రహోన్)

వరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

36. యాసీన్ సూరా పరిచయం

సూరాహ్ యాసీన్ మక్కాలో అవతరించబడింది. ఇందులో 83 వాక్యాలు, 5 రుక్కాలు ఉన్నాయి. గమనార్థ విషయం ఏమిటంటే, ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) దైవదౌత్యం విషయంలో తప్ప మరే విషయంలోనూ అల్లాహ్ ఖుర్జాన్‌పై ప్రమాణం చేయలేదు. ఇలా ఆయన గౌరవార్థం చేయబడింది.

అవిశ్వాసులు మహోప్రవక్త (స)ను నీవు దైవప్రవక్తవు కాదు అని వ్యతిరేకించేవారు. (అప్రతికాలికాలు : 43). దీన్ని ఖండిస్తూ అల్లాహ్ నిస్పందేహంగా నీవు అల్లాహ్ ప్రవక్తవు అని ధృవీకరించాడు. అంతేకాక నీవు సన్మార్గంపై ఉన్నావని, ఈ ఖుర్జాన్ అల్లాహ్ తరఫున అవతరించబడిందని, ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అల్లాహ్‌యే ప్రాబల్యం గలవాడని, దీన్ని ప్రవక్త (స) పరించి మక్కా అవిశ్వాసులను దైవ శిక్ష పట్ల పొచ్చరించాలని ఆదేశించటం జరిగింది.

గమనించదగిన విషయం ఏమిటంటే, ఇస్కూయాల్ (అ) తర్వాత సుదీర్ఘకాలంగా దైవప్రవక్తగా ఎవరినీ పంపడం జరుగలేదు. అందువల్ల వారు సృష్టికర్తల, సృష్టితాల హక్కుల్ని మరచిపోయారు. ఘలితంగా ఈర్యా ద్వేషాల్లో, ఉపద్రవాల్లో నిమగ్నమయి పరలోక తిరస్కారం వంటి పాపకార్యాలకు గురి అవుతున్నారని విశదపర్చటం జరిగింది.

36. యాసీన్

ఆయతులు : 83

అవతరణ : మక్కాలో

వరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) యాసీన్.
- (2) వివేకవంతమైన ఖుర్జాన్ సాక్షిగా!
- (3) నీవు నిశ్చయంగా దైవప్రవక్తలలోని వాడవు.
- (4) రుజుమార్గంలో ఉన్నావు.
- (5) శక్తిమంతుడూ, కరుణామయుడూ అయినవాడు అవతరింపజేసినది (ఈ ఖుర్జాన్).
- (6) నీవు ఒక జాతిని పొచ్చరించటం లేదు.
- (7) వారిలో అనేకులు శిక్ష నిర్ణయానికి అర్పులయ్యే ఉన్నారు.
- (8) మేము వారి మెడలలో పట్టలు వేశాము. వాటివల్ల వారు గడ్డల వరకు బంధించబడ్డారు. అందుకని వారు తలను ఎత్తి నిలుచున్నారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ 36

يَسٌ ﴿١﴾

وَالْقُرْآنُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

إِنَّكَ لِمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾

عَلَى صِرَاطِ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾

تَنْزِيلُ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾

لِتُنذِيرَ قَوْمًا مَا أُنذِيرَ أَبَوْهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾

لَقَدْ حَقَ القَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَلًا فَهُمْ إِلَى الْأَذْقَانِ ﴿٨﴾

فَهُمْ مُّقْبَحُونَ

(9) మేము వారి ముందూ, వెనుక గోదలను నిలబెట్టి ఉంచాము. మేము వారిని కప్పివేశాము. ఇక వారికి ఏమీ తోచదు. (10) నీవు వారిని హెచ్చరించినా, హెచ్చరించకపోయినా వారికి ఒక్కటే; వారు విశ్వసించరు. (11) నీవు హితబోధను అనుసరించేవాళ్ళి మాత్రమే, కరుణామయుడైన దేవణ్ణి చూడకుండానే భయపడేవాళ్ళి మాత్రమే హెచ్చరించగలవు. అతనికి క్షుమాభిక్ష, గొపు ప్రతిఫలమూ లభిస్తాయనే శుభవార్త ఇప్పు (12) మేము నిశ్చయంగా మృతులను బ్రాతికిస్తాము. వారు చేసే పనులన్నింటినీ మేము నమోదు చేస్తూనే ఉన్నాము. వారు తమ వెనుక విడిచివెళ్లిన చిహ్నాలను కూడా మేము నమోదు చేస్తూ ఉన్నాము. ప్రతి విషయాన్ని మేము ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో ప్రాసిపెట్టి ఉంచాము. (13) ఉడాహరణగా వారికి ఆ పట్టణవాసుల గాఢను వినిపించు. అక్కడకు దైవప్రవక్తలు వచ్చినప్పటి గాఢను. (14) మేము వారి వద్దకు ఇద్దరు ప్రవక్తలను పంపాము. వారు ఆ ఇద్దరినీ ఆసత్యవాదులుగా తిరస్కరించారు. తరువాత మేము వారికి సహాయంగా మూడో ప్రవక్తను పంపాము. వారందరూ, ‘మేము నీ వద్దకు దైవప్రవక్తలుగా పంపబడ్డాము’ అని అన్నారు. (15) పట్టణవాసులు ఇలా అన్నారు, “మీరు మాలాంటి మానవులు తప్ప మరేమీ కారు. కరుణామయుడైన దేవుడు దేనిని కూడా అవతరింపజేయలేదు, మీరు కేవలం అబధం పలుకుతున్నారు.” (16) దైవప్రవక్తలు ఇలా అన్నారు, “మేము నిశ్చయంగా మీ వద్దకు దైవప్రవక్తలుగా పంపబడిన విషయాన్ని మా ప్రభువు ఎరుగును. (17) స్పష్టంగా సందేశాన్ని అందజేయటం తప్ప మాపై మరో బాధ్యత ఏదీ లేదు. (18) పట్టణవాసులు ఇలా అన్నారు, “మేము మిమ్మల్ని ఒక దుశ్శకునంగా పరిగణిస్తున్నాము. మీరు ఈ పనిని మానుకోకపోతే, మేము మిమ్మల్ని రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాము. మీరు మా తరపు నుండి అత్యంత బాధాకరమైన శిక్షను పొందుతారు.”

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًا وَمِنْ خَلْفِهِمْ
سَدًا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿9﴾

وَسَوْءَاءٌ عَلَيْهِمْ أَنْذَرْنَاهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿10﴾

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ
بِالْغَيْبِ فَبَشِّرُهُمْ بِمَغْفِرَةٍ وَآجِرٍ كَرِيمٍ ﴿11﴾

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ
شَيْءٍ أَحَصَيْنَاهُ فِي إِيمَانِ مُّبِينٍ ﴿12﴾

وَاصْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْلَحِبُ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا
الْمُرْسَلُونَ ﴿13﴾

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ أَنْبَيْنِي فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزَنَا
بِشَالِلٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿14﴾

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا آتَنَّا
الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿15﴾

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿16﴾
وَمَا عَلِمْنَا إِلَّا بِلْغُ الْمُبِينِ ﴿17﴾

قَالُوا إِنَّا تَطْيِرُنَا بِكُمْ لِئَلَّا لَمْ تَنْتَهُوا لِلرَّجْمَشَكُمْ
وَلَيَمْسِسَنَّكُمْ مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿18﴾

١٢
١٨

(19) దానికి దైవప్రవక్తలు ఇలా అన్నారు, “మీ దుశ్శకునం స్వయంగా మీ వెంటే ఉంది. మీకు హితబోధ చేయటం వల్లనేగా మీరు ఇలా మాట్లాడుతున్నారు? అనులు విషయం, మీరు హద్దులను దాటుతున్నారు. (20) ఇంతలోనే పట్టణంలోని ఒక మారుమాల ప్రాంతం నుండి ఒక వ్యక్తి పరుగిత్తుకుంటూ వచ్చి ఇలా అన్నాడు, “నా జాతి ప్రజలారా! దైవప్రవక్తలను అనుసరించండి. (21) మీ నుండి ఏ ప్రతిఫలమూ కోరని వారిని, సత్యమార్గంలో ఉన్న వారిని అనుసరించండి.

قَالُوا طَإِرْكُمْ مَعْكُمْ إِنْ دُكْرُتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسَرِّفُونَ ﴿19﴾

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَقُولُ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿20﴾

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْكُنُ كُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿21﴾

1 - 21 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాల్లో ముహమ్మద్ (స) అల్లాహ్ ప్రవక్త అని ధృవీకరించబడింది. అందుకు వివేకహూరితమైన ఈ ఖుర్రాన్ సాక్ష్యం అని స్పష్టపరచబడింది. ఏ మానవుడూ ఇలాంటి ఖుర్రాన్ని తీసుకురాలేదు. ఈ ఖుర్రాన్ అల్లాహ్ గ్రంథం అని, దీన్ని బోధిస్తున్నవారు అల్లాహ్ ప్రవక్త అని ధృవీకరించబడింది. ఏమరుపాటుకు గురైన వారిని మేలొల్పుటానికి అవిశ్వాసానికి, పాపాలకు గురయిన వారిని హెచ్చరించటానికి ఈ ఖుర్రాన్ అవతరింపజేయబడింది. విగ్రహాధన నుండి, పాపాలనుండి పశ్చాత్తాపం చెంది, విశ్వసించి సత్యార్థాలు చేయాలని సలహో ఇవ్వబడింది. ఖురైష్ ప్రజలు గుణపారం నేర్చుకోవటానికి ఒక పట్టణవాసుల గాధను పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ పట్టణవాసుల వైపు అల్లాహ్ ఇద్దరు ప్రవక్తలను పంపాడు. అక్కడి ప్రజలు వారి మాట వినలేదు. అప్పుడు వారిద్దరినీ సమర్థించటానికి ఒక మూడవ వ్యక్తిని అల్లాహ్ ఉద్ఘాటింపజేశాడు. కానీ ఆ ప్రజలు అతని మాటలను కూడా పట్టించుకోలేదు. ఈ ప్రజలను హెచ్చరించటానికి బహిర్గతం అయిన సూచనలను ప్రవక్తల అపశకునాలుగా పేర్కొన్నారు. ఈ నేరానికి వారిపై రాళ్ళు రువ్వుడం జరుగుతుందని, చివరికి అల్లాహ్ దైవశిక్ష ద్వారా వారినీ, వారి పట్టణాన్ని సర్వాశనం చేశాడని పేర్కొనటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

యాసీన్ గురించి ధర్మవేత్తల్లో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. కొందరు యాసీన్ అంటే ‘ఓ మానవుడా!’ అని భావిస్తున్నారు. సయాద్ బిన్ జుబైర్ మొదలైన వారు ఇది ప్రవక్త (స) పేర్లలో ఒక పేరని భావిస్తున్నారు. అంటే ఓ యాసీన్! నిస్పందేహంగా నీవు దైవప్రవక్తలలో ఒకడవు. అయితే అబూబకర్ దీని అర్థం ‘మానవుల నాయకుడుగా’ భావిస్తున్నారు. దీని తరువాత అల్లాహ్ ఖుర్రాన్పై ప్రమాణం చేశాడు.

నఖ్షాష్ అభిప్రాయం :

“అల్లాహ్ ముహమ్మద్(స) దైవదౌత్యాన్ని గురించి తప్ప మరెవరి దైవదౌత్యాన్ని గురించి కూడా ఖుర్రాన్పై ప్రమాణం చేయలేదు, ఇలా ప్రవక్త (స) గౌరవార్థం చేయబడింది” అన్నారు.

అవిశ్వాసులు ప్రవక్త (స)ను నీవు దైవప్రవక్తవు కావు అని వ్యతిరేకించేవారు. దీన్ని గురించి సూచి రఘుద్ 34వ వాక్యంలో పేర్కొనడం జరిగింది. అయితే అల్లాహ్ దీన్ని ఖండించాడు. (తైసీరుప్రశ్నన్)

ఇక్కడ జాతి అంటే అరబ్బులు అని అర్థం. అంటే వారిలో ఇంతకు ముందు ప్రవక్తగాని, సందేశహరుడుగానీ రాలేదు. అరబ్బులకు అంటే ఇతరులకు వర్తించదు అని అర్థం కాదు.

అంటే చాలామంది విశ్వసించరు. దీని అర్థం చాలామంది సరకానికి పోతారు. అంటే వారు విశ్వసించరని అల్లాహ్ తన గ్రంథంలో రాసి ఉంచాడు. అందువల్ల వారు ఇప్పుడు అల్లాహ్ నూ విశ్వసించనూ లేరు. ఆయన ప్రవక్తలను ధృవీకరించనూ లేరు. అంటే పుట్టుకతోనే దురధృష్టాన్ని కలిగి ఉన్నవారికి సన్మానం లభించటం సాధ్యం కాదు.

9 : అంటే మేము వారికి నలువైపుల నుండి గోడలను నిర్మించాము. అందువల్ల వారు సత్యాన్ని చూడలేక అనుమానాలకు, అపార్థాలకు గురి అవతూర్ణా, తచ్చాడుతున్నారు. వారి కళ్ళపై తెరలు క్రమ్యుకున్నాయి. మరి వారు సన్మానం ఎలా పొందగలరు? దాన్నండి ఎలా లాభం పొందగలరు?

ముహమ్మద్ (స) కనబడితే నేను ఇలా చేస్తాను, అలా చేస్తాను అని అబూజహల్ పలికేవాడు. ఇప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించబడింది. అల్లాహ్ మహిమ వల్ల ముహమ్మద్ వారికి కనిపించేవారు కాదు. అబూ జహల్ ముహమ్మద్ (స) ఎక్కడున్నారు, ఎలా ఉన్నారు? అని అడుగుతూ తిరిగేవాడు. (ఇబ్న్ జరీర్)

10 : వారు అవిశ్వాసాన్ని ఎన్నుకున్నారు, కనుక వారి హృదయాలపై అల్లాహ్ ముద్దవేశాడు. ఇప్పుడు హితబోధలు, సలహోలు వారిని ప్రభావితం చేయలేవు. వారిని పొచ్చరించటం, పొచ్చరించకపోవటం రెండు సమానమే. (యూనుస్ : 69, 79ని చూడండి) (తఫ్సిర్ ఇబ్న్ కసీర్)

చాలా కాలం ప్రభావం చూపే కర్మలు :

అబూ సయాద్ ఖుద్రీ (రజి) ఉల్లేఖనం : “సలమా తెగవారు మదీనాలోని ఒక వీధిలో ఉండేవారు. ఆ తరువాత వారు మస్జిద్ కి దగ్గరగా స్థిరపడాలని నిర్ణయించుకున్నారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. వారిని ఉద్దేశించి ప్రవక్త (స) మీ అడుగుజాడలు కూడా గ్రాయబడుతున్నాయి. అందువల్ల మీరు మస్జిద్ కి దగ్గరగా నివాసముండనవసరం లేదు” అని అన్నారు. (తిర్యక్)

అబూ హురైర (రజి) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “మనిషి మరణించటంతోనే అతని ఆచరణ సమాప్తమవుతుంది. కానీ మూడు రకాల పుణ్యాలు పొందుతూ ఉంటాడు. ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుండే సత్యాగ్రాయాలు, ఉపయోగపదే జ్ఞానం, అతని గురించి ప్రార్థించే ఉత్తమ సంతానం.” (తైసీరుల్ ఖుర్జాన్)

ఈ అవిశ్వాసులకు పూర్ణికుల గాధలను వినిపించమని, వాటి ద్వారా గుణపారం నేర్చుకుంటారని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించటం జరిగింది. వారు తమ ప్రవక్తలను తిరస్కరించారని, ఘలితంగా దైవ శిక్షకు గురయ్యారని పొచ్చరించబడింది.

14 : అంటే మొదట మేము ఇద్దరు ప్రవక్తలను పంపాము. కాని ప్రజలు వారిని ధిక్కరించారు. ఆ తరువాత మేము మూడవ ప్రవక్తనూ పంపి వారిని సమర్థించాము. కాని ఆ అవిశ్వాసులు మీరు మాలాంచి మానవులే కదా! మరి మిమ్మల్నే ఎందుకు ప్రవక్తలుగా ఎన్నుకోవటం జరిగింది? మీపై దైవవాణి అవతరిస్తే, మరి మాపై కూడా దైవవాణి అవతరించాలి. మీరు దైవప్రవక్తలే అయితే మీరు దైవదూతలు అయి ఉండాలి. మానవులు కాకూడదు అని అడ్డ ప్రశ్నలు వేస్తూ తిరస్కరించానికి దిగారు. అయితే తిరస్కరించిన అనేక జాతులు ఇలాంచి వ్యాధ ప్రశ్నలే వేసేవారు. (తగాబున్ -6ని చూడండి)

దైవప్రవక్తలు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు, సూచనలు తీసుకొని వచ్చేవారు. కాని అవిశ్వాసులు ఈ సామాన్య మానవుడు మాకు మార్గం చూపుతాడా? అని ఎగతాళి చేసేవారు. ప్రజలు వారి దైవదౌత్యంపై ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసేవారు. చివరికి తిరస్కరించారు.

ప్రవక్తల సమాధానం :

మీ అపశకునం మీ వైపునకే త్రిపిక్కొట్టటం జరుగుతుందని ప్రవక్తలు సమాధానం ఇచ్చారు. అల్ ఆరాఫ్ 131ని చూడండి. గుర్తుంచుకోండి వారి అపశకునం అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది. ఇంకా ఇలా అన్నారు : “మేము మీకు హితబోధ చేశాము. దైవసందేశాన్ని అందజేశాము. దానికి ప్రతిఫలంగా మీరు ఇలాంటి మాటలు పలికారు. మమ్మల్ని పొచ్చరించారు. మేము మిమ్మల్ని హితబోధ చేస్తుంటే మీరు మమ్మల్ని అపశకునంగా భావిస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. మీరు అల్లాహ్ హాద్దులను అతిక్రమిస్తున్నారు. అన్యాయంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు అని ప్రవక్తలు సమాధానం ఇచ్చారు.